БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 95 (586)

15 МАЙ СЕШАНБА 1956 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН

ССР Иттифоқи Министрлар Совети СССР халқ хўжалигини янада ривожлантириш тадбирларини маблағ билан таъминлаш учун аҳолининг маблағларини жалб этиш мақсадида 32 миллиард сўм миқдорида СССР халқ хўжалигини ривожлантириш (1956 йилга) Давлат заёми чиқаришга қарор қилди. Совет кишилари янги Давлат заёмини чиқариш тўғрисидаги бу қарорни зўр хурсандчилик билан кутиб олдилар.

Халқ хўжалигини ривожлантириш Давлат заёми

Бугун матбуотда СССР Министрлар Советининг СССР халқ хўжалигини янада ривожлантириш (1956 йил) Давлат заёмини чиқариш тўғрисидаги қарори эълон қилинди. Қарорда кўрсатилишича, бу заёмни чиқаришдан мақсад — аҳоли маблағларининг бир қисмини СССР халқ хўжалигини янада ривожлантириш тадбирларини амалга ошириш учун жалб қилишдан иборатдир.

Бутун совет халқи, шу жумладан областимиз меҳнаткашлари янги заём ҳақидаги ҳукумат қарорини бениҳоя мамнуният, она Ватанга чуқур муҳаббат туйғулари билан кутиб олдилар. Чунки, совет кишилари давлат томонидан чиқарилган янги заём Совет Ватанининг янада гуллаб-яшнаши учун, халқ фаровонлиги учун, коммунизм қурилиши учун сарфланишини яхши биладилар.

Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг бутун фаолияти халқ манфаатлари учун қаратилгандир. Бешинчи беш йилликнинг самарали якунлари ва КПСС XX съездининг олтинчи беш йиллик план ҳақидаги Директивалари Коммунистик партия, Совет ҳукуматининг бутун фаолияти кишилар тўғрисида ғамхўрлик қилишдан иборат эканлигини, социалистик мамлакатимизда ишлаб чиқариш ягона бир мақсадга — одам ва унинг эҳтиёжларини қондиришга қаратилганлигини кўрсатади.

КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг кейинги ойлардаги — «Ишчилар ва хизматчилар учун дам олиш кунлари олдидан ва байрам кунлари олдидан иш вақтининг қисқартириш тўғрисида», «Умумий овқатланиш корхоналарининг ишини яхшилаш тадбирлари тўғрисида»ги қарорлари, Давлат пенсиялари тўғрисидаги Қонун проекти, меҳнаткашларнинг моддий фаровонлигини янада яхшилаш тўғрисида кўраётган бошқа тадбирлари Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг халқ фаровонлиги, бахт-саодати тўғрисида қилаётган ғамхўрлигининг ёққол далилидир.

Бешинчи беш йиллик планнинг ошириб бажарилиши натижасида Совет Иттифоқи халқ хўжалиги тараққиётининг урушдан аввалги даражасидан ғоят ўзиб кетди. 1955 йилда саноат маҳсулоти 1940 йилдагига нисбатан 3,2 баробар кўпроқ ишлаб чиқарилди; шу билан бирга ишлаб чиқариш воситалари ишлаб чиқариш 3,9 баробар кўпайди. Оғир индустриянинг тез суръатлар билан ўсганлиги ва қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришнинг кўпайганлиги халқ истеъмол қиладиган буюмларни урушдан аввалги даражадан икки баробардан зиёдроқ ишлаб чиқариш имкониятини берди.

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати қишлоқ хўжалигини узлуксиз ривожлантиришга доимо катта аҳамият бериб келаётганликлари туфайли бешинчи беш йилликда қишлоқ хўжалик экинларининг майдони 39,5 миллион гектар кўпайди. Дон экиладиган майдон 23,5 миллион гектар ошди. Қўриқ ва бўз ерлар ўзлаштирилаётган районларда 30 миллион гектар ер очилди. Доннинг ялпи ҳосили 1955 йилда 1950 йилги даражадан 29 процент ошиб кетди, шу жумладан буғдойнинг ялпи ҳосили 1,5 баробар ва маккажўхорининг ялпи ҳосили 2 баробар кўпайди. Техника экинларининг ялпи ҳосили анча ошди. Шу жумладан пахтанинг ялпи ҳосили 9 процент кўпайди.

СССРнинг миллий даромади бешинчи беш йиллик планда 1955 йилга мўлжалланган даражадан анча ошди, натижада халқ хўжалигининг барча тармоқларига катта маблағлар ажратиш, аҳоли даромадини кўпайтириш, мамлакат материал резервларини ошириш имконияти туғилди.

Олтинчи беш йиллик план Директиваларида СССР халқ хўжалигини янада ривожлантириш, халқнинг моддий ва маданий турмушини янада яхшилаш, миллий даромадни кўпайтириш тадбирлари белгилаб берилди. Олтинчи беш йиллик планда саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришни беш йил мобайнида тахминан 65 процент кўпайтириш кўзда тутилади. Олтинчи беш йиллик мобайнида ишлаб чиқариш воситалари ишлаб чиқариш тахминан 70 процент ва истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш тахминан 60 процент кўпаяди.

Олтинчи беш йиллик давомида ишчи ва хизматчиларнинг реал иш ҳақлари тахминан 30 процент, колхозчиларнинг реал даромадлари биринчи навбатда колхоз жамоат хўжалигидан келадиган даромадлар ҳисобига камида 40 процент кўпаяди. Шу давр ичида уй-жой ва маданий-маиший бинолар қуриш ишлари ҳам анча кенгаяди. Олтинчи беш йилликда биргина давлат маблағлари ҳисобидан тахминан 205 миллион квадрат метр уй-жой биноси қурилади. Бу, бешинчи беш йилликдагига нисбатан деярли икки баробардан ортиқроқдир.

Совет заёмлари совет халқи олдида турган коммунизм қурилишининг ана шу буюк вазифаларини амалга оширишга ёрдам беради. Совет заёмлари СССР халқ хўжалигини янада юксалтиришга хизмат қилиш билан бирга, мамлакатимиз меҳнаткашларига шахсан анча фойда ҳам келтиради. Биргина 1956 йилда 33 та ютуқ ўйини ва қийматини тўлаш ўйини ўтказилади. Заём эгаларига жамъи 14 миллиард сўм ютуқ пуллари тўланади.

Янги давлат заёми КПСС XX съездининг олтинчи беш йиллик план тўғрисидаги Директиваларида олға сурилган буюк халқ хўжалиги вазифаларини муваффақиятли бажаришга, Совет давлатининг кучқудратини янада оширишга, Ватанимиз мудофаасини янада мустаҳкамлашга жуда катта имконият яратиб беради.

Мамлакатимиз бюджетининг асосий даромадлари социалистик корхоналар ва ташкилотлардан келади. Бу корхона ва ташкилотлардан келадиган даромад бюджетнинг 85 процентини ташкил этади. Аҳоли ўртасида тарқатиладиган давлат заёмларидан тушадиган маблағлар бюджет даромадларининг қўшимча манбаидир.

Янги заём 32 миллиард сўм миқдорида чиқарилади. Бу маблағ совет давлатининг халқ хўжалигини ривожлантиришнинг ғоят катта программасини амалга ошириш, мамлакат мудофаасини мустаҳкамлаш учун фойдаланилади.

Кеча, янги заём чиқарилиши ҳақидаги ҳукуматнинг қарори радиода эълон қилиниши билан корхоналарда, муассасаларда, колхоз-совхозларда, машина-трактор станцияларида заёмга ёзилиш қизиб кетди. Меҳнаткашларнинг заёмга уюшқоқлик билан ёзилаётганликлари совет кишиларининг зўр ватанпарварлик туйғуларини, халқимизнинг коммунистик партияга, совет ҳукуматига чексиз садоқатларини намойиш қилмоқда.

Л. М. Каганович номли Тошкент паровоз-вагон ремонт заводи асбобсозлик цехи станокчиси ўртоқ С. Муротов завод ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларининг фикр ва иродаларини изҳор қилиб бундай дейди:

— Жонажон Коммунистик партия ва Совет ҳукуматимизнинг меҳнаткашларнинг моддий-маданий фаровонликларини ошириш тўғрисида қилаётган ғамхўрликларини мен ўз ҳаётимда кўриб турибман. Завод ишчилари учун кўплаб уй-жой бинолари, болалар боғчаси ва болалар яслилари қурилмоқда. Яқинда завод менга янги уй берди. Бу уйда оилам билан маданий ҳаёт кечираётирман. Мен янги заёмга ўзимнинг бир ойлик иш ҳақим ҳажмида ёзиламан ва мамлакатимизнинг гуллаб яшнашига кўпроқ ҳисса қўшиш учун бутун куч ва ғайратимни сарф этиб астойдил меҳнат қиламан.

Партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари заём чиқарилиши муносабати билан аҳоли ўртасида оммавий-сиёсий ишларни кенг ривожлантиришлари, меҳнаткашларга янги заёмнинг аҳамиятини кенг тушунтиришлари, заёмга ёзилиш шартлари билан аҳолини таништиришлари, барча ишчилар, колхозчилар ва интеллигентларни заёмга ёзилишларини таъминлашлари лозим.

СССР Олий Совети Президиумининг Фармони

СССР кемасозлик саноати министрлигининг Ленин орденли С. Оржоникидзе номидаги Болтиқ кемасозлик заводини Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотлаш тўғрисида

СССР Кемасозлик саноати министрлигининг Ленин орденли **С. Оржоникидзе номидаги Болтиқ кемасозлик заводининг 100 йиллиги муносабати билан** ва унинг ватан кемасозлигини ривожлантиришдаги хизматларини тақдирлаб, бу завод **Меҳнат Қизил Байроқ** ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси **К. ВОРОШИЛОВ.**

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари **Н. ПЕГОВ.**

Москва, Кремль
1956 йил, 12 май.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Р. Отақўзиевга (Уйғунга) «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби» фахрий унвонини бериш тўғрисида

Ўзбек совет адабиётини ривожлантиришдаги катта хизматлари учун ва туғилган кунининг 50 йиллиги муносабати билан ёзувчи **Рахматулла Отақўзиевга (Уйғунга) «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби»** фахрий унвони берилсин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Ш. РАШИДОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ж. ИЛҲОМОВА.

Тошкент,
1956 йил 14 май.

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИДА

СССР халқ хўжалигини ривожлантириш (1956 йилги) Давлат заёмини чиқариш тўғрисида

СССР халқ хўжалигини янада ривожлантириш тадбирларини маблағ билан таъминлаш учун аҳолининг маблағларини жалб этиш мақсадида ССР Иттифоқи Министрлар Совети **қарор қилди:**

1. СССР Халқ хўжалигини ривожлантириш (1956 йилги) Давлат заёми 32 миллиард сўм миқдорида 20 йиллик муддат билан чиқарилсин.

2. Заём облигациялари ва улардан келадиган ютуқлар давлат солиқларидан ва маҳаллий солиқлардан ҳамда йиғимлардан озод қилинсин.

3. СССР Халқ хўжалигини ривожлантириш (1956 йилги) Давлат заёмини чиқариш тўғрисида СССР Молия министрлиги томонидан тақдим этилган шартлар тасдиқлансин.

СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ТОМОНИДАН ТАСДИҚЛАНГАН

СССР халқ хўжалигини ривожлантириш (1956 йилги) Давлат заёмини чиқариш ШАРТЛАРИ

1. СССР халқ хўжалигини ривожлантириш (1956 йилги) Давлат заёми 1956 йилнинг 1 ноябридан 1976 йилнинг 1 ноябригача бўлган муддатга чиқарилади.

2. Заём фақат аҳоли ўртасида тарқатилади. Заёмни тарқатиш тартибини СССР Молия министрлиги белгилайди.

3. Заём разрядларга бўлинади ва ҳар бир разрядда 100 миллион сўмдан бўлади.

Ҳар бир разряд 20.000 сериядан иборат бўлади. Ҳар бир разряддаги сериялар 200.001 дан 220.000 гача бўлади.

Ҳар бир сериядаги облигациялар 01 дан 50 гача бўлади.

4. Заём облигациялари 500, 200, 100, 50, 25 ва 10 сўмлик қилиб чиқарилади.

500 ва 200 сўмлик облигациялар бир сериянинг бешта ёки иккита юз сўмлик облигацияларидан иборат бўлиб, уларга бешта ёки иккита номер қўйилади ва бу номерлар беш ёки икки ютуқ олиш ҳуқуқини беради. Бу ютуқлар облигацияларда кўрсатилган номерларнинг ҳар бирига бир йўла чиқади.

50, 25 ва 10 сўмлик облигациялар юз сўмлик облигацияларнинг қисмлари бўлиб, улар юз сўмлик облигацияга чиққан ютуқнинг тегишли ҳиссасини (1/2, 1/4, 1/10 ҳиссасини) олиш ҳуқуқини беради.

5. Заём облигациялари бўйича бутун даромад ютуқ шаклида тўланади.

Ютуқларнинг умумий суммаси заёмнинг йигирма йиллик муддати давомида йилига ўртача 2 процент ҳисобидан белгиланган.

Заёмнинг йигирма йиллик муддати мобайнида барча облигацияларнинг 25 процентига ютуқ чиқади. Облигацияларнинг қолган 75 проценти эса уларнинг ўз қиммати тўланиб қайтариб олинади.

Ютуқ чиққан облигацияларнинг пули тўланади ва бу облигациялар шундан кейинги тиражларда қатнашмайди.

Заём ютуқлари юз сўмлик облигация учун 5.000, 1.000, 500 ва 200 сўм миқдорида белгиланади. Бунга облигациянинг ўз қиммати (юз сўм) ҳам киради.

6. Заёмнинг йигирма йиллик муддати мобайнида ҳар йили иккитадан, жамъи 40 марта ютуқ тиражи ўтказилади.

Ютуқ тиражлари 1957 йилдан бошлаб, СССР Молия министрлиги томонидан белгиланган муддатларда ўтказилади.

7. Ютуқ тиражларига заёмнинг ҳар бир разрядига, яъни заёмнинг ҳар 100 миллион сўмига қуйидаги миқдорда ютуқлар ўйналади:

Юз сўмлик облигацияга чиқадиган ютуқларнинг миқдори, бунга облигациянинг ўз қиммати ҳам киради.	Ўйналадиган ютуқларнинг миқдори: Бир тиражда	Ўйналадиган ютуқларнинг миқдори: 40 тиражнинг ҳаммасида
5.000 сўм	3	120
1.000 сўм	30	1.200
500 сўм	300	12.000
200 сўм	5.917	236.680
Ютуқларнинг умумий миқдори	6.250	250.000
Ютуқларнинг умумий суммаси (сўм ҳисобида)	1.378.400	55.136.000

8. Ютуқ чиқмай қолган облигациялар 1961 йил 1 ноябрьдан бошлаб заём муддатининг охиригача қолган 15 йил ичида шу облигацияларнинг ўз қиммати тўланиб, қайтариб олинади.

Заёмнинг ҳар 100 миллион сўмидан 1961-1966 йиллар мобайнида ҳар йили 1.250.000 сўмлик, 1967-1971 йиллар мобайнида ҳар йили 3.000.000 сўмлик, 1972-1976 йиллар мобайнида ҳар йили 10.500.000 сўмлик облигация қайтариб сотиб олинади.

1961-1975 йиллар мобайнида қиммати тўланиб, қайтариб сотиб олиниши лозим бўлган заём облигациялари ҳар йили ўтказиладиган қимматини тўлаш тиражлари билан белгиланади. Қимматини тўлаш тиражларини ўтказиш муддатларини СССР Молия министрлиги белгилайди.

Қимматини тўлаш тиражларида чиқмай қолган облигациялар 1976 йил 1 ноябрьдан бошлаб қайтариб сотиб олинади.

9. Ютуқ чиққан облигациялар, шунингдек ўз қимматларига қараб қайтариб сотиб олиниши лозим бўлган облигацияларнинг пулини 1977 йилнинг 1 ноябригача олиш мумкин. Шу муддат ўтгандан кейин пули қайтариб олинмаган облигациялар ўз кучини йўқотади ва уларга пул тўланмайди.

СССР Молия министри А. ЗВЕРЕВ.

СССР Министрлар Совети Раиси Н. А. Булганиннинг Француз газетаси „Монд“нинг саволларига жавоблари

Франция бош министри Ги Молле жанобларининг ва ташқи ишлар министри Кристиан Пино жанобларининг Москвага қиладиган визити муносабати билан француз газетаси «Монд» СССР Министрлар Совети Раиси Н. А. Булганинга бирқанча саволларга жавоб беришни сўраб мурожаат қилди.

«Монд» газетасининг саволлари ва Н. А. Булганиннинг жавоблари қуйида эълон қилинади.

Савол: Франция бош министри ва ташқи ишлар министрининг СССРга сафар қилишлари арафасида, Сизнинг фикрингизча, ҳар иккала мамлакат ўртасида муносабатларни яхшилашнинг қандай перспективалари бор?

Жавоб: Совет ҳукуматининг фикрича, СССР билан Франция ўртасидаги муносабатларни яхшиламоқ учун жуда қулай перспективалар бор. Бунга халқларимиз ўртасида бўлиб келган, иккала жаҳон урушида умумий душманга қарши биргаликда олиб борилган курашда мустаҳкамланган традицион дўстлик гаров бўлаолади. Франция билан Совет Иттифоқи туб миллий манфаатларининг умумийлиги тинчликни мустаҳкамлаш учун курашда уларнинг муттасил ҳамкорлик қилишлари зарурлигини қатъий талаб қилади.

Бунга шуни илова қилмоқ керакки, ҳозирги вақтда мамлакатларимиз ўртасида дўстликни ва ҳамкорликни ривожлантириш йўлида енгиб бўлмайдиган тўсиқ бўладиган битта ҳам халқаро проблема йўқ.

Бўладиган музокараларнинг қандай натижалар беришини олдиндан айтмаганда ҳам, ҳарҳолда шу нарсага ишонч билдириш мумкинки, Франция бош министри ва ташқи ишлар министрининг Москвага келиши ҳар иккала мамлакат ўртасидаги ҳамжиҳатлик ва уларнинг бир-бирига яқинлашуви ишига хизмат қилади, халқаро кескинликни янада юмшатишга ёрдам беради.

Савол: Қуролсизланиш масаласида қайси моддаларда ҳали ҳам келишмовчилик сақланиб келмоқда ва сизнинг фикрингизча, бу масала билан Германия проблемаси ўртасида қандай боғланиш бор?

Жавоб: Бизнинг фикримизча, ҳозирги вақтда келишмовчиликларни қайд қилишга асосий эътиборни бермасдан, балки қуролсизланиш масаласида Ғарб давлатлари билан Совет Иттифоқининг позицияларини яқинлаштириш йўлини қидиришга асосий эътиборни бериш керак. Совет Иттифоқига келганда, у мана шу қоидаға амал қилиб, бу масалани ҳал этишга эришмоқ учун бутун чораларни кўрмоқда. Сизга маълумки, биз неча марталаб Ғарб давлатларининг майлига юрдик, лекин ҳар сафар уларнинг таклифларини қабул қилишимиз биланоқ улар ўзларининг шу таклифларидан шошилиб воз кечавердилар. Шунга қарамай, биз қурол-яроғларни камайтириш учун, атом қуролини тақиқлаш учун ва самарали халқаро контроль ўрнатиш учун бундан буён ҳам қунт билан курашиш ниятидамиз.

Қуролсизланиш масаласи билан Германия проблемаси бошқа-бошқа масалалардир. Қуролсизланиш проблемаси ҳозирги замон жаҳон сиёсатида асло кечиктириб бўлмайдиган биринчи навбатдаги проблемадир. Барча халқларнинг манфаатларини кўзлаб бу проблемани тезроқ ҳал қилиш керак.

Ўзи ҳам мураккаб масала бўлган қуролсизланиш масаласини ҳал этишни ҳал этилмаган бошқа халқаро проблемаларнинг, шу жумладан Германия проблемасининг ҳам бартараф қилинишига боғлиқ қилиб қўйиш нотўғридир. Шундай қилиш қуролсизланиш масаласини ҳал қилмоқ учун, шунингдек бошқа халқаро проблемаларни ҳал қилмоқ учун ҳам қўшимча қийинчиликлар туғдириш бўлур эди.

Савол: Баъзан, Совет ҳукумати қўллаб-қувватлаётган тотув бўлиб яшаш сиёсати фақат тактика мулоҳазалари туфайли туғилган ва узоқ даврга мўлжалланмаган сиёсат деб айтишади. Бундай даъволар хусусида нималарни айтиш мумкин бўлур эди?

Жавоб: Социал системалари турлича бўлган давлатларнинг тотув яшашига қаратилган сиёсатни шу тахлитда тасвирлашга ва бу сиёсат фақат тактика мулоҳазалари туфайли туғилган сиёсат деб кўрсатишга уринаётган кишилар ё жамоатчиликни онгли равишда алдамоқчи бўладилар, ёки ўзлари алданаётирлар.

Тинч-тотув яшаш — мавҳум, абстракт тушунча эмас, балки жонли реалликдир. Бу принцип СССРнинг ҳамда Европа ва Осиёдаги бошқа бирқанча давлатларнинг ташқи сиёсатига асос қилиб олинган. Шундай қилиниши ҳам табиийдир чунки ҳозирги замон шароитида бошқача илож йўқ. Фақат икки йўл бор: ё тинч-тотув бўлиб яшаш, ёки тарихда энг вайрон қилучи уруш бўлиши керак. Учинчи йўл йўқ. Бинобарин, ҳамма халқлар — улар социализм ёки капитализм шароитида яшайдиларми, барибир тотув яшашнинг узоқ давом қилишига ва мустаҳкам бўлишидан манфаатдордир. Шунга асосан, биз социал системалари турлича бўлган давлатлар бир-бирлари билан ёнма-ён туриб тотув яшаш билангина кифояланиб қолмасдан, муносабатларни яхшилаш, мамлакатлар ўртасида ишончни мустаҳкамлаш, ҳамкорлик қилиш йўлини ҳам тутишлари керак деган фикрдамиз.

Территориал бутунликни ва суверенитетни ўзаро ҳурматлаш, ҳужум қилмаслик, бир-бировининг ички ишларига аралашмаслик, тенглик ва ўзаро манфаатдорлик, тинч-тотув бўлиб яшаш ва иқтисодий ҳамкорлик принципларини эндиликда социал тузумлари турлича бўлган давлатларнинг ўзаро муносабатларида ҳозирги шароитдаги энг яхши формани белгилаб беради. Ҳамма давлатларнинг шу беш принципга қўшилиши халқларнинг ҳаётий манфаатларига ва талабларига мос бўлиб тушган бўлур эди.

Савол: Сизга маълумки, Шимолий Африка проблемаси Франциянинг диққат марказида турибди. Қийинчиликларимизнинг баъзилари энди бартараф қилинди, қолганлари бартараф қилинмай турибди. Бу проблемалар хусусида Сиз қандай фикр айтишингиз мумкин бўлур эди?

Жавоб: Биз Тунис ва Марокаш проблемаларининг музокаралар олиб бориш йўли билан ҳал қилинганлигини чин кўнгилдан табрикладик. Тунис ва Марокаш мустақил деб эълон қилинганликлари муносабати билан Совет ҳукумати Француз ҳукуматининг Франция, Тунис ва Марокаш халқлари ўртасида дўстлик ва тинчлик руҳи билан суғорилган бу ишига ижобий баҳо берди.

Жазоир проблемасига келганда, биз унинг мураккаблигини яхши биламиз. Лекин биз аминмизки, бу проблема ҳам тинч йўл билан бартараф қилиниши мумкин ва ҳал этилади.

Савол: Иккала мамлакатимиз ўртасидаги савдо ва маданий алоқаларнинг перспективаларига Сиз қандай қарайсиз?

Жавоб: мамлакатлар ўртасида савдо ва маданий муносабатларнинг ривожланиши тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлашнинг муҳим шартидир. Совет Иттифоқи билан Франциянинг савдо ва маданий алоқалари мустаҳкамланмоғи ва кенгаймоғи учун бу иккала мамлакатнинг катта имкониятлари бор. Шу имкониятларни воқиъликка айлантириш зарур.

Совет ҳукумати ҳеч бир камситишга йўл қўйилмаган ҳолда тенгликка ва ўзаро манфаатдорликка риоя қилиш шарти билан узоқ муддатли битимлар асосида Франция-Совет савдосини анча кўпайтираолган бўлур эди. Биз, савдо-сотиқ халқаро ҳамкорликни кенгайтиришда катта роль ўйнаши лозим деб, ҳисоблаймиз.

Маданий алоқаларга келганда, Франция-Совет муносабатларида бундай алоқалар учун айниқса қулай замин бор. Совет кишилари француз халқининг бой маданиятини биладилар ва қадрлайдилар. Бизга маълум бўлишича, французлар ҳам бизнинг маданиятимизга катта қизиқиш билан қарамоқдалар. Бинобарин, вазифа шуки, маданий алоқаларни ўзаро ривожлантиришга бутун чоралар билан ёрдам бериш керак. Бу эса, Франциянинг ҳам, Совет Иттифоқининг ҳам манфаатларига мос бўлиб тушади.

Шоир ва драматург Уйғуннинг ижодий кечаси

14 майда Ўзбекистон пойтахти жамоатчилиги шоир ва драматург Уйғун Отақўзиевнинг 50 ёшга тўлиши ва адабий ижодий фаолиятининг 30 йиллиги муносабати билан шоирнинг ижодига бағишланган кечага тўпланди. Бу ижодий кечаға келган фан, адабиёт ва санъат арбоблари, шунингдек республика жамоатчилигининг вакиллари билан Хамза номидаги ўзбек Давлат академик драм театрининг зали лиқ тўлди.

Филология фанлари доктори Иззат Султонов Уйғуннинг ҳаёти ва ижодий фаолияти тўғрисида доклад қилди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари ўртоқ З. Р. Раҳимбобоева юбилярни Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ва Республика Олий Совети Президиуми номидан табриклади.

Жамоатчилик вакиллари бирин-кетин табриклаш учун сўз олдилар. Адабиётчилар номидан—республика Совет ёзувчилари союзи правлениесининг раиси А. Қаҳҳор, Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги номидан—министр ўринбосари Ж. Тожиева, Ҳамза номли театр коллективи номидан СССР халқ артисти С. Эшонтўраева, Ўзбекистон Фанлар академиясининг тил ва адабиёт институти номидан — философия фанлари доктори В. Зоҳидов, Украина ёзувчилар жамоатчилиги номидан шоир Н. Ушаков юбилярни қизғин табриклаб, унга сиҳат-саломатлик ва янги ижодий муваффақиятлар тиладилар. Шаҳар пионерлари делегацияси, театр ходимлари, адабиётчилар ва журналистлар ҳам Уйғунни табриклаб сўзладилар.

СССР Совет ёзувчилари союзидан ва қардош республикаларнинг ёзувчилар ташкилотларидан Уйғун номига келган табрик телеграммалари ўқиб эшитдирилди.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг секретари ўртоқ Ж. Илҳомова Уйғунга Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби фахрий унвонини бериш тўғрисида республика Олий Совети Президиумининг Фармонини ўқиб берди.

Кечанинг охирида Уйғун пъесаларидан парчалар кўрсатилди ва катта концерт берилди. (ЎзТАГ).

КПСС ва Франция социалистик партияси делегацияларининг қўшма ахбороти

Франция социалистик партиясининг бош секретари, Республика кенгаши аъзоси Пьер Коммэн бошчилигида Франция социалистик партиясининг делегацияси КПСС Марказий Комитети таклифига биноан, СССР да 28 апрельдан 14 майгача меҳмон бўлиб турди. Делегация составида — Франция социалистик партияси бош секретарининг ўринбосари Жорж Брютель, партия раҳбарлик комитетининг аъзолари Андрэ Филип, Миллат мажлисининг депутати Робер Кутан, Льюсен Пейрасоль, Ламин-Гэй, Парсо Пивер, Миллат мажлисининг депутатлари, Франция социалистик партияси Тарн департаменти федерациясининг секретари Морис Дейксон ва Робер Вердье, Республика кенгашининг аъзоси Шарль Наво, Француз Иттифоқи Мажлисининг аъзоси Орест Розенфельд ва партиянинг маъмурий секретари Кристиан Кайере бор эди.

Франция социалистик партиясининг делегатлари СССРда бўлган вақтларида Москвада 1 Май байрамида қатнашдилар, Совет Иттифоқини саёҳат қилдилар: Ленинградни, Киевни, Тбилисини, Харьковни, Одессани бориб кўрдилар, фабрикаларда, заводларда, колхозлар ва совхозларда, ўқув юртларида, Совет Армияси полкида, ишчиларнинг клубларида, ишчилар ва хизматчиларнинг оилаларида бўлдилар, меҳнаткашларнинг йиғилишларида сўзга чиқдилар, улар Француз социалистларининг вакилларини ўртоқларча самимий кутиб олдилар.

Француз делегациясининг СССРда бўлиш программаси ва қаерларга бориши делегациянинг хоҳишига қараб тузилган эди. Делегатлар ВЦСПС Президиумида, СССР Олий судида, Марказий статистика бошқармасида, министрликларда, Москва, Киев, Ленинград ва Тбилиси партия ташкилотларида ва шаҳар Советларида.завод бошқармаларида, корхоналарнинг партия ва касаба союз комитетларида муфассал суҳбатлар ўтказиб, шунингдек корхоналарда, оилаларда ҳамда ишчиларнинг клубларида якка-якка суҳбатлашиб, ўзлари қизиққан маълумотларни ва ўзлари берган саволларга жавоблар олдилар. Делегация аъзолари Совет Иттифоқидаги турли динларнинг аҳволи билан танишдилар, ахлоқ тузатиш — меҳнат лагерини ва тюрьмани бориб кўрдилар.

Франция социалистик партиясининг делегацияси Москвада бўлган кунларида КПСС Марказий Комитетининг Н. С. Хрушчев, А. И. Микоян, М. А. Суслов, Д. Т. Шепилов, Б. Н. Пономарев ўртоқлардан иборат делегацияси билан учрашиб турди ва суҳбатлар ўтказди.

КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзолари Н.А.Булганин, Л. М. Каганович, Г. М. Маленков, А. И. Микоян, В. М.Молотов,М. Г. Первухин, М. З. Сабуров, М. А. Суслов, Н. С. Хрушчев ўртоқлар ҳамда КПСС Марказий Комитетининг секретарлари Л. И. Брежнев, Д. Т. Шепилов, Е. А. Фурцева А. Б. Аристов ўртоқлар билан Франция социалистик партияси делегацияси ўртасида 12 майда якунловчи суҳбат бўлди.

Ҳар иккала мамлакатдаги аҳволга баҳо беришда, шунингдек партиялардаги мавжуд турли ғоявий позицияларни муҳокама қилишда шу партияларнинг ҳар қайсиси зарур ҳамжиҳатликка зарар етказиши мумкин бўлган таъналар қилинишига, яъни бир-бирларига ноҳақ таъналар қилинишига йўл қўймай, ниҳоят даражада объективлик билан иш кўради, деб умид билдирилди.

КПСС ва Франция социалистик партияси делегациялари Москвада бўлган музокаралар вақтида муҳокама қилинган ҳамда Франция ва СССР ишчилар синфининг ва халқларининг ҳаётий манфаатларига тааллуқли бўлган проблемалар устида фикр олишишни назарда тутиб, келгусида партиялар ўртасидаги алоқаларни давом эттириш масаласини ўз партияларининг марказий комитетлари олдига қўйдилар, деб битимга келдилар. Бу манфаатлар, биринчи навбатда, халқаро кескинликни юмшатишга ва тинчлик ишини мустаҳкамлашга тааллуқлидир.

Суҳбатлар дўстона вазиятда ўтди ва ҳар иккала томон ўз фикрларини тўла равишда очиқ изҳор қилдилар.

КПСС Марказий Комитети 1956 йил ёзида ишчи социалистлардан 50-60 кишининг ўз отпускалари вақтида совет меҳнаткашлари билан биргаликда дам олмоқлари ва совет халқининг турмуши билан шахсан танишмоқлари учун уларни Совет Иттифоқида қабул қилиб олишга истак билдирди.

Третьяков галереясининг 100 йиллиги

ССР Иттифоқи Большой театрида тантанали мажлис

Ватан тасвирий санъат хазинаси — давлат Третьяков галереясининг юз йиллиги совет маданиятининг катта ва қувончли байрамидир.

12 майда Москвада ССР Иттифоқи Большой театрида шонли юбилейга бағишланган тантанали мажлис бўлди.

Тантанали мажлисга санъат арбоблари, олимлар, Москва корхоналарининг ишчилари ва хизматчилари, студент ёшлар келдилар. Бу ерда Хитой, Польша, Болгария, Чехословакия, Германия Демократик Республикаси, Румииия, Албания, Норвегия, Финляндиядан ва бошқа мамлакатлардан келган меҳмонлар ҳам ҳозир бўлдилар.

Президиумда машҳур совет рассомлари ва жамоат ташкилотларининг вакиллари орасида галереяга асос қўйган кишининг қизи А. П. Боткина-Третьякова ҳам бор.

Мажлисни СССР халқ рассоми К. Ф. Юон қисқача кириш нутқи билан очди.

СССР халқ рассоми Б. В. Иогансон ўз докладида ана шу хазинанинг вужудга келиш ва ривожланиш тарихи тўғрисида, галереядаги катта бойликлар ҳақида, халқ оммасининг ўзининг жонажон музейини астойдил севаётганлиги ҳақида сўзлаб берди.

Тантанали мажлис тамом бўлганидан кейин концерт қўйиб берилди. (ТАСС).

ТАСС БАЁНОТИ

НАТО кенгашининг кейинги сессияси ҳақида

Шимолий Атлантик шартномаси Ташкилоти (НАТО) ташқи ишлар министрлари Кенгашининг яқинда Парижда сессияси бўлиб ўтди.

Шу сессия натижасида эълон қилинган ахборотда бу ҳарбий гуруҳ қатнашчилари НАТО тузилганлигини ҳам, шунингдек унинг ўтказиб келаётган тадбирларини ҳам оқлашга уриниб кўрдилар. Уларнинг ҳали ҳам айтиб келаётган важларига қараганда, Атлантик давлатларнинг «умумий идеалларига ва цивилизацияга коммунистик таҳдид» борлиги сабабли бу ҳарбий гуруҳ тузилган эмиш. Ахборотда, НАТОнинг «ҳарбий қувватини» мустаҳкамлашни давом эттириш зарурлиги ҳам кўрсатиб ўтилган.

НАТО сессиясининг қатнашчилари бу агрессив блок фаолиятини сақлаб қолиш ва давом эттириш тарафдорларини оппоқ қилиб кўрсатмоқ учун жуда кўп гапларни гапирдилар.

Шунга қарамай, бу сессиянинг бир муҳим хусусиятини, яъни бу сессия Шимолий Атлантик гуруҳининг бутун биноси нақадар чирик негизга қурилганлигини кўрсатиб берганлигини қайд қилиб ўтмасдан бўлмайди. Илгари ҳам ўзини сездириб келган зиддиятлар бу сафар айниқса кескин равишда намоён бўлди. Бу ҳам тасодифий эмас. Бу — НАТО фаолиятига асос қилиб олинган сиёсат халқларнинг манфаатларига, тинчлик манфаатларига нақадар ёт эканлигининг ифодасидир. Мана шуларнинг ҳаммаси НАТО ташкилотчиларини қалтис аҳволга тушириб қўйди. Улар Шимолий Атлантик гуруҳининг ҳақиқий характерини пардаламоқ учун важлар қидиришга мажбур бўлдилар. «Ҳарбий бўлмаган соҳаларда НАТО ҳамкорлигини яхшилаш ва кенгайтириш методлари тўғрисида» тавсиялар тайёрламоқ учун махсус комитет тузиш ҳақида қарор қабул қилинганлиги буни кўрсатувчи далилларнинг биридир.

Шимолий Атлантик блокининг ташкилотчилари давлатлар ўртасида иқтисодий ва савдо алоқаларини кенгайтириш тўғрисидаги ҳамда кўпгина мамлакатларни ҳаяжонлантираётган иқтисодий проблемаларни кечиктирмай ҳал қилиш зарурлиги тўғрисидаги талаблар тобора кучайиб бораётганлигини аниқ пайқаб, бу гуруҳни ўзгарган шароитга мослашга ва унга «иқтисодий тус» беришга уринмоқдалар. Ахборотда, иқтисодий проблемаларни ва шу проблемаларнинг сиёсий аспектларини ўрганиш ҳамда Атлантик иттифоқ аъзоларининг «халқаро соҳада тутаётган иқтисодий йўлларидаги» конфликтларни тугатишга эришиш зарурлиги тўғрисида гапирилганлигининг сабаби ҳам шудир, аммо ҳеч кимса, шу жумладан, НАТО ташкилотчиларининг ўзлари ҳам бу ҳарбий ташкилотнинг мамлакатлар ўртасида иқтисодий ҳамкорликни кучайтириш тўғрисидаги талабларни ҳеч бир даражада қондираолиши мумкинлигига жиддий ишонмайди.

Ахборотнинг ўзи ҳам, шунингдек НАТО кейинги сессияси қатнашчилари берган баёнотлар ҳам бу агрессив ташкилот сиёсати муваффақиятсизликка учраганлигини, бу ташкилот чуқур ички кризисни бошидан кечираётганлигини яққол кўрсатиб турибди. Бунинг сабаби ҳам маълум, чунки бу ташкилотнинг мақсади, унинг бутун фаолияти барча халқларнинг ҳаётий манфаатларига бутунлай зид бўлиб чиқмоқда. Маълумки, Америка Қўшма Штатларининг ташаббуси билан. «зўравонлик позициясига таянучи» сиёсатнинг асосий куроли сифатида 1949 йилда тузилган Шимолий Атлантик блоки тинчликсевар давлатларга қарши қаратилган блокдир ва Ғарб давлатлари ва даставвал АҚШ муайян доираларининг жаҳонга ҳукмрон бўлишга интилаётганликларини акс эттиради. Маълумки, бу блок жаҳоннинг бошқа районларида кўпгина давлатларнинг хавфсизлигига ва миллий мустақиллигига таҳдид солиб турган агрессив ҳарбий гуруҳлар (СЕАТО, Бағдод пакти) тузишни бошлаб берди.

Давлатлар ўртасидаги муносабатларда кескинлик юмшаябошлаган ҳозирги халқаро вазиятда халқлар зўравонлик сиёсатига, «совуқ муносабатлар уруши»га, зўр бериб қуролланишга хотима беришни талаб қилмоқдалар, улар мамлакатлар ўртасида нормал иқтисодий, маданий, илмий ва бошқа шу каби алоқалар ўрнатилишини талаб қилмоқдалар. Улар халқаро кескинликни янада юмшатишга, давлатлар ўртасида ишончни янада мустаҳкамлашга, одамларнинг тинч ва осойишта яшамоқлари учун шарт-шароит яратиб беришга қаратилган сиёсат ўтказилишини талаб қилмоқдалар.

Халқаро уфқ ёришган ва тотув яшаш асосида давлатлар ўртасида нормал муносабатлар бўлиши учун имконият вужудга келтирилаётган ҳозирги шароитда Шимолий Атлантик блокининг фаолиятига халқлар тўғри баҳо бериб, бу блокнинг фаолияти Ғарб давлатларидаги баъзи доираларнинг халқаро кескинликни сунъий равишда давом эттиришга интилишдан иборат деб айтмоқдалар. Давлатлар бир-бирларига катта ишонч билан қарай бошлаган, давлатлар ўртасида алоқалар кенгайиб бораётган ва бу алоқалар ижобий натижалар бериб турган бир шароитда Атлантик блок ташкилотчилари НАТОни ҳарбий ташкилот сифатида мустаҳкамлашнинг янги формаларини изламоқдалар. Бу нарса, Атлантик блокнинг агрессив йўли муваффақиятсизликка учраганлигига қарамай, унинг илҳомчилари «зўравонлик позициясига» таянувчи сиёсатдан воз кечмаганликларини кўрсатадики, бунга НАТО Кенгаши сессияси муносабати билан АҚШ давлат секретари Даллеснинг яқинда берган баёноти ҳам очиқ далилдир.

Ахборотда, НАТОнинг етти йил мобайнидаги фаолияти «очиқ кўриниб турган муваффақиятлардан иборат бўлди» деб даъво қилинади.

Бироқ, фактлар билан ҳисоблашиладиган бўлса, шуни эътироф қилмоқ керакки, бу даъвода заррача ҳақиқат йўқ. НАТО ташкилотчилари қандай «муваффақият» тўғрисида гапираётирлар ва улар нималар билан мақтана оладилар? Шимолий Атлантик блоки ташкилоти халқларга амалда нима манфаат етказди?

НАТОнинг етти йилдан бери қилиб келаётган ишлари Шимолий Атлантик блоки ва унинг фаолиятига асос қилиб олинган сиёсат халқаро кескинликнинг асосий манбаидир деган баҳо тўғри баҳо эканлигини жуда яққол кўрсатиб берди. Бу блок тузилганлиги натижасида аввало гитлеризмга қарши коалициядаги буюк давлатларнинг урушдан кейинги даврдаги ҳамкорлиги тугатилди, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг тинчлик воситаси сифатидаги фаолиятига путур етказилди, халқаро муносабатларда кескинлик жуда кучайтириб юборилди.

Шимолий Атлантик блокининг ўзи тинч шароитда мисли кўрилмаган даражада зўр бериб қуролланишни, шу жумладан, ялпи қирғин қуролларининг энг кўп вайронлик келтирадиган ва хатарли турларини кўплаб ишлаб чиқаришни авж олдириб юборганлиги очиқ кўриниб турган факт-ку, ахир. Ҳатто тўлиқ бўлмаган маълумотларга қараганда ҳам, бу зўр бериб қуролланиш натижасида Шимолий Атлантик блокида қатнашувчи мамлакатлар халқларининг 300 миллиард доллардан кўпроқ маблағи сарф бўлди-ку. Меҳнаткашларнинг қўли билан барпо қилинган нақадар катта ҳажмдаги моддий маблағларнинг зўр бериб қуролланишга сарф бўлаётганлигини тасаввур қилмоқ учун шуни айтиб ўтиш кифоядирки, Буюк Британия сингари давлатнинг ҳар йилги бюджети мазкур ҳарбий харажатларнинг фақат йигирма бешдан бир қисмини ташкил қилади, холос.

Жуда катта ҳарбий харажатлар юкининг бутун оғирлиги тобора кўпайиб бораётган қуролланиш харажатларини ўзларининг турмуш даражаларини пасайтириш ҳисобига тўлашга мажбур бўлган халқлар устига тушмоқда.

Атлантик блок илҳомчилари мана шу «муваффақиятни» кўзда тутаётмаганмикинлар?

НАТО сессиясининг қатнашчилари зўр бериб қуролланишдан иборат бўлган, халққа қарши қаратилган, капиталистик монополияларнинг мисли кўрилмаган даражада катта фойда олишларини таъминлаётган ўз сиёсатларини оқламоқ учун, Совет Иттифоқи томонидан аллақандай таҳдид бор деган, ўзларининг бемаъни даъволарини яна кўтариб чиқдилар. Бу даъвонинг нималиги ҳаммага яхши маълум. Агрессив гуруҳларнинг ташкилотчилари у ёки бу мамлакатга, айни вақтда ўз мамлакатларининг парламентларига ҳам тазъйиқ ўтказиб, қуролланмоқ учун, бошқа мамлакатларнинг территорияларида янги ҳарбий базалар қурмоқ учун, қуролли кучларни ҳаддан ташқари кўпайтирмоқ учун янги маблағлар олишга муҳтож бўлиб қолсалар, ҳар сафар шу даъвони рўкач қиладилар. НАТОни яна мудофаа ташкилоти қилиб кўрсатмоқ учун ва Ғарб давлатларининг қурол-яроғларни ва қуролли кучларни камайтиришдан, атом ва водород қуролини тақиқлашдан (Совет Иттифоқи бу тақиқлашни талаб қилмоқда) воз кечганликларини оқламоқ учун бу даъвони рўкач қилиш керак бўлиб қолди.

Агар НАТО АҚШ давлат секретари тасвир қилгандек ташкилот экан, нега Ғарб давлатлари Совет Иттифоқининг шу ташкилотда қатнашувига рози бўлмадилар, деган савол туғилади. Шу фактнинг ўзи ҳам НАТОнинг мудофаа ва чинакам хавфсизликни таъминлаш мақсадларига ҳеч бир дахли йўқлигини кўрсатмайдими, ахир. Ҳозирги шароитда НАТОни сақлаб қолиш ва унинг фаолиятини активлаштириш йўлидаги уринишларнинг ўзи барча давлатларнинг дўстона ҳамкорлик қилиш ва тинч-тотув бўлиб яшашларига интилиш тўғрисидаги баёнотларга зид бўлиб тушмаётирми? Зид эканлиги очиқ кўриниб турибди.

Модомики шундай экан, Шимолий Атлантик блок тузилганидан сўнг орадан етти йил ўтгач унинг илҳомчилари бу милитаристик гуруҳнинг фаолиятини янаоқлашга мажбур бўлиб қолганликларига сабаб нима? Бунинг сабаби, аввало, шуки, аввал бошданоқ бу гуруҳга қарши бўлиб келган Совет Иттифоқи, Хитой, Чехословакия ва бошқа халқ-демократик мамлакатларнинг халқларигина эмас, шу билан бирга, бошқа давлатларнинг халқлари ҳам НАТОнинг тинчлик воситаси эмас, балки уруш воситаси эканлигини кўриб турибдилар.

НАТО раҳбарлари НАТОни ҳарбий ташкилот сифатида мустаҳкамлашга қаратилган ўз сиёсатларини оқламоқ учун Совет Иттифоқи тактикасида ўзгаришлар бор, деган гапларни важ қилмоқдалар.

Хўш, улар айтаётган тактикадаги бу ўзгаришлар нималардан иборат экан? Уларнинг ўзлари ҳам иқрорки, Совет Иттифоқи давлатлар ўртасида алоқалар ўрнатилишини ва кенгайтирилишини, мамлакатлар ўртасида иқтисодий ва маданий алоқалар кенгайтирилишини, қурол-яроғлар ва қуролли кучларнинг анча миқдорда камайтирилишини ва шу кабиларни истайди. Уларнинг ўзлари ҳам иқрордирларки, НАТО раҳбарлари худди мана шунинг ўзини НАТО учун асосий хавф деб ҳисобламоқдалар.

Буларнинг ҳаммаси нимани кўрсатади?

Шуни кўрсатадики, милитаристлар тинчликсевар давлатлар сиёсатининг муваффақиятларидан чўчиб қолдилар, халқаро муносабатлардаги кескинликнинг юмшаганлигидан чўчиб қолдилар ва ҳарбий васвасани авж олдириш йўли билан ўзларининг ишларини ўнглаб олмоқчилар.

НАТО Кенгаши сессиясининг ахбороти ва айниқса бу сессия қатнашчилари айтган гаплар Шимолий Атлантик блоки аъзолари ўртасида жиддий зиддиятлар борлигини акс эттирмоқда. Маълумки, Европадаги бирқанча мамлакатларнинг намояндалари ўз халқларининг халқаро ҳамкорликни мустаҳкамлаш ва кенгайтиришга қаратилган истаклари билан ҳисоблашишга мажбур бўлиб, НАТОнинг ҳарбий харажатларини камайтиришни, Совет Иттифоқи ва халқ демократияси мамлакатлари билан муносабатларни нормаллаштиришни ҳамда давлатлар ўртасида савдо ва маданий алоқаларни кенгайтириш тадбирларини ўказишни талаб қилмоқдалар. Масалан, Англиянинг, Франциянинг ва Шимолий Атлантик гуруҳида қатнашаётган бошқа мамлакатларнинг таъсирдор доиралари Ғарб билан Шарқ мамлакатлари ўртасида савдо ва маданий алоқаларни кенгайтиришни тобора кўпроқ талаб қилмоқдалар.

АҚШ давлат секретари Даллеснинг муваффақиятсизликка учраган «зўравонлик позициясига таянучи» сиёсатдан воз кечиши қийин бўлса керак, шунинг учун ҳам у мазкур талабларга қарама-қарши ўлароқ, зўр бериб қуролланишни янада давом эттиришга, халқаро кескинликни янада кескинлаштиришга қаратилган сиёсатни НАТО Кенгашига зўрлаб ўтказишга уринмоқда. АҚШ НАТОнинг бошқа аъзоларига қўполлик билан тазъйиқ ўтказганлиги натижасидагина бу блок батамом тарқалиб кетмай турибди, деб чет эл матбуотида ёзилаётган гаплар тасодифий эмас.

Шу нарсага шак-шубҳа бўлиши мумкин эмаски, НАТО «ҳарбий бўлмаган соҳаларда» ўз фаолиятини кенгайтирмоқчи, деган гапларга халқлар асло алданмайдилар. Бу ҳарбий гуруҳ раҳбарлари уни ниқоблашга ҳар қанча уринсалар ҳам, НАТО тинчлик манфаатларига қарши қаратилган агрессив гуруҳ бўлиб келди ва шундай бўлиб қолмоқда. Ҳиндистон матбуотининг ҳақли равишда кўрсатиб ёзишича, НАТО кейинги сессиясининг бу ташкилот фаолиятини сиёсий ва иқтисодий соҳаларга томон кенгайтириш тўғрисидаги қарорлари ўз эркинлиги ва мустақиллиги учун, тинчлик учун курашаётган Осиё ва Африка халқларига ҳам бевосита хавф туғдиради.

Шимолий Атлантик блоки ташкилотчилари ҳар қанча уринсалар ҳам, улар НАТОни кемириб бораётган ички кризисни яшириб қололмайдилар. НАТОнинг путри кетганлигини яшириб қолиш мумкин эмас. Тинчликни сақлашга ва мустаҳкамлашга ва умумий хавфсизликка қарши бўлиб чиқаётган ташкилотни халқлар қўллаб-қувватлаши мумкин эмас.

Совет Иттифоқи, тинчликсевар бошқа давлатлар ҳам НАТОга қарши бўлиб чиқмоқда, Совет Иттифоқи бу ташкилотнинг ҳақиқий характерини фош қилиб ташлади ва фош қилаверади. Унинг бундай қилаётганлигига сабаб шуки, Шимолий Атлантик блоки ва шу блокка ўхшаш ҳарбий гуруҳлар халқлар ўртасида низо ва душманлик туғдиради, халқаро кескинликнинг янада юмшашига халақит беради, давлатлар ўртасидаги муносабатларда зарур ишонч ўрнатилишига ва халқлар учун чинакам хавфсизлик таъминланишига халақит беради. Тинч-тотув яшаш, халқаро ҳамкорликни мустаҳкамлаш йўлида Совет Иттифоқи ва тинчликсевар бошқа давлатлар томонидан ўтказилиб келаётган сиёсатни барча халқлар ҳайрихоҳлик билан қўллаб-қувватламоқдаларки, совет кишилари бу хусусда ўзларининг мамнун эканликларини изҳор қилишлари мумкин, холос.

ЯНГИ ДАВЛАТ ЗАЁМИ

СССР Молия министри А. ЗВЕРЕВ.

Совет ҳукумати чиқарган янги заёмнинг — СССР халқ хўжалигини ривожлантириш (1956 йилги) Давлат заёмининг мақсади СССР халқ хўжалигини янада ривожлантириш тадбирларини пул билан таъминламоқ учун аҳоли маблағларини жалб қилишдир. Заёмдан келган маблағлар СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг олтинчи беш йиллик планини амалга оширишга, социалистик экономикани янада зўр куч билан юксалтиришга, совет халқи фаровонлигини оширишга, мамлакат қудратини мустаҳкамлашга ёрдам беради.

Коммунистик партия теварагида зич бўлиб жипслашган Ватанимиз меҳнаткашлари КПСС XX съездининг тарихий қарорларини амалга оширмоқдалар. Бу тарихий қарорлар коммунистик жамият қуришда янги муваффақиятларга эришмоқ учун совет халқи олиб бораётган курашнинг улуғ программасидир.

Совет халқининг фидокорона меҳнати ва Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг жуда катта ташкилотчилик ишларини олиб борганлиги натижасида СССР халқ хўжалигини ривожланитришнинг бешинчи беш йиллик плани муваффақият билан бажарилди, кўпгина энг муҳим кўрсаткичлар бўйича эса анча ошириб бажарилди. Бу эса хўжалигимизни янада муваффақиятлироқ бажариш учун зарур шарт-шароитни вужудга келтирди. Бу нарса КПСС XX съездининг олтинчи беш йиллик план юзасидан қабул қилган Директиваларида тўла равишда ифодаланган.

Саноат маҳсулоти 1960 йилда 1950 йилдагига қараганда уч баравар кўп ишлаб чиқарилади ва урушдан олдинги 1940 йилдагига қараганда 5,3 баравар кўп ишлаб чиқарилади. Халқ хўжалигининг ҳамма тармоқлари оғир саноат базасида янада юксалтирилади.

Социалистик қишлоқ хўжалиги олдига катта вазифалар қўйилган. Партия XX съездининг Директиваларида экин майдонларини кўпайтириш ва барча қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилдорлигини ошириш, чорва моллар сонини кўпайтириш ва чорвачиликнинг маҳсулдорлигини ошириш белгилаб берилган. Ғалланинг ялпи ҳосили 1960 йилда 11 миллиард пудга етказилиши лозим. Пахта, зиғир, қанд лавлагининг ялпи ҳосили ҳам анча кўпайтирилади.

Социализм шароитида ижтимоий ишлаб чиқариш меҳнаткашлар турмушининг моддий фаровонлигини ва маданий савиясини ошириш вазифасига бўйсундирилган. Бу нарса янги беш йиллик планда ўзининг ёрқин ифодасини топди. Янги беш йилликда бутун социалистик экономикани янада зўр куч билан юксалтириш ва халқ истеъмол қиладиган товарлар ишлаб чиқаришни анча кўпайтириш, товар оборотини кенгайтириш, уй-жой ва маданий-маиший қурилишни кўпайтириш кўзда тутилади.

Мамлакат миллий даромадининг ўсиб бораётганлиги ишчилар ва хизматчиларнинг реал иш ҳақини ўрта ҳисоб билан тахминан 30 процент оширишга, колхозчиларнинг пул ва натура даромадларини эса ўрта ҳисоб билан қамида 40 процент оширишга имконият беради.

Иш ҳақини камайтирмаган ҳолда етти соатлик иш кунига кўчиш амалга оширилади, иш ҳақи кам бўлган ходимлар группасининг иш ҳақи оширилади. Ишчи ва хизматчиларнинг дам олиш кунлари олдидаги ва байрам кунлари олдидаги иш куни муддатини камайтириш тўғрисида, ҳомиладорлик ва туғиш отпускаларининг муддатини кўпайтириш тўғрисида яқинда қарорлар қабул қилинди.

Партия XX съездининг қарорларини ижро этиш мақсадида Ҳукумат пенсиялар тўғрисидаги Қонун проектини СССР Олий Совети тасдиқига киритди. Совет кишилари катта сиёсий аҳамиятга эга бўлган, меҳнаткашлар кенг доирасининг ҳаётий манфаатларига тааллуқли бўлган бу ҳужжатни мамнуният ва хурсандлик билан кутиб олдилар. Совет Иттифоқида пенсия билан таъминлаш тўла равишда давлат ва жамоат маблағлари ҳисобидан амалга оширилади.

Совет халқининг Коммунистик партия раҳбарлиги остида социалистик хўжаликни ривожлантиришда эришган муваффақиятлари пенсия билан таъминлаш ишини ҳозирги вақтда янада яхшилашга имкон беради. Қонун проектида пенсияларнинг ўртача миқдорини амалдаги қонунлар асосида берилиб келаётган пенсияларнинг миқдорига нисбатан инвалидлик бўйича 50—65 процент ва қарилик пенсиялари бўйича 90 процентдан зиёдроқ кўпайтириш кўзда тутилади. Бунда шуни айтиб ўтмоқ керакки, пенсионерларнинг баъзи бир группалари оладиган пенсиялар 2-2,5 баравар кўпаяди.

1956 йил 1 ноябрьдан бошлаб кўпгина санаториялар ва дам олиш уйлари учун бериладиган путёвкаларнинг нархларини камайтириш ҳам кўзда тутилган. Бу йилнинг ўзидаёқ ҳамма шифохоналарда овқат нормалари оширилди.

Нафақалар ва пенсиялар тўлашга, текин медицина ёрдами беришга, ўқувчиларга стипендиялар тўлашга, текин ўқитишга ва малакани оширишга, ишчи ва хизматчиларнинг отпускаларини тўлашга, дам олиш уйларига ва санаторийларга текин ва арзон нархлар билан путёвкалар беришга ва бошқа социал-маданий харажатларга давлат томонидан олтинчи беш йиллик йилларида қилинадиган харажатларнинг умумий суммаси бешинчи беш йилликдаги 689 миллиард сўм ўрнига 970 миллиард сўмни ташкил қилади.

Мана шуларнинг ҳаммаси Коммунистик партия ва Совет ҳукумати совет халқининг фаровонлиги тўғрисида ғамхўрлик қилаётганлигини ёрқин кўрсатиб турган янги далилдир.

КПСС XX съезди қарорларининг жуда катта илҳомбахш кучи мамлакатимиз меҳнаткашларининг активлигини зўр куч билан юксалтириб юборди. Шаҳар ва қишлоқларнинг меҳнаткашлари ишлаб чиқариш соҳасида олтинчи беш йилликнинг биринчи йили бўлган 1956 йил халқ хўжалик планини муваффақият билан тўла ва ошириб бажаришга қаратилган янги муваффақиятларга эришмоқдалар. Бу ишда давлат бюджетининг роли каттадир. Чунки у совет экономикасини ва маданиятини янада ривожлантиришни пул маблағлари билан таъминлаши лозим. СССРнинг 1956 йилги давлат бюджети даромадлар бўйича 592,7 миллиард сўм миқдорида, харажатлар бўйича эса 569,6 миллиард сўм миқдорида тасдиқланди.

Халқ хўжалигини ривожлантиришга бу йил бюджетдан, шунингдек корхоналарнинг ва хўжалик ташкилотларининг маблағларидан қарийб 347 миллиард сўм ажратилади.

Шу маблағларнинг асосий қисми саноатни ривожлантиришга сарфланади, авалги йилларда бўлганидек, бу йил ҳам ишлаб чиқариш воситаларини ишлаб чиқарувчи саноатни устун даражада ривожлантириш таъминланади.

Шу билан бирликда маблағларнинг анча миқдори енгил саноат ва озиқ-овқат саноати тармоқларини пул билан таъминлашга мўлжалланади. Бу эса, халқ истеъмол қиладиган саноат ва озиқ-овқат товарлари ишлаб чиқаришни бу йил кўпайтиришга имкон беради.

Бу йил қишлоқ хўжалигини янада юксалтиришга катта маблағ — 56,6 миллиард сўм ажратилди. Бу маблағлар даставвал, кишлок хўжалик ишларини механизациялаш даражасини ошириш учун сарфланиши керак.

Бу йил социал-маданий тадбирлар учун бериладиган маблағ анча кўпайтирилди. Умумий таълим мактабларига, техникумларга, олий ўқув юртларига, илмий текшириш муассасалари, фабрика-завод таълими мактабларига, кутубхоналарга, клубларга ҳамда маориф ва маданият соҳасидаги бошқа тадбирларга 72,8 миллиард сўм сарфланади.

Совет Иттифоқи кенг миқъёсда тинч хўжалик ва маданий қурилиш ишларини амалга ошириш билан бирга халқаро кескинликни янада юмшатиш ва мамлакатлар ўртасида ишонч ўрнатиш учун, иқтисодий ва маданий алоқаларни кенгайтириш учун, шунингдек ўзаро манфаатдорлик асосида савдо муносабатларини кенгайтириш учун изчиллик билан курашиб келмоқда.

Н. А. Булганин ва Н. С. Хрушчевнинг Англияга бориб келганлиги ҳамда СССР ва Англия ҳукуматлари бошлиқларининг музокаралари натижасида баъзи муҳим масалалар устида битимга келинганлиги тинчликни ва халқлар дўстлигини таъминлаш ишига қўшилган янги ҳиссадир.

Совет Иттифоқининг тинчликсевар сиёсати қуролсизланиш масалалари тўғрисида қилинган таклифларда ва СССРнинг 1956 йилги Давлат бюджетида қуролли кучларга қилинадиган харажатларнинг 1955 йилдагига нисбатан қарийб 10 миллиард сўм камайтирилганлигида ҳам ўз ифодасини топди.

Давлат бюджети харажатларининг асосий қисми социалистик корхоналар ва ташкилотлардан келадиган тушумлар билан таъминланади. Бу тушумлар Давлат бюджетидаги ҳамма даромадларнинг қарийб 85 процентини ташкил қилади.

СССР Давлат заёмларига ёзилиш йўли билан бюджетга тушадиган маблағлар бюджетимиз даромадларининг муҳим манбаидир.

СССРда давлат заёмлари бир мақсадга, яъни совет экономикасини ва маданиятини янада ривожлантиришга хизмат қилади.

Совет заёмлари мамлакат халқ хўжалигини ва маданиятини янада юксалтиришга ёрдам бериш билан бирга, меҳнаткашларга ҳам анча даромад келтиради. Шуни айтиб ўтиш кифоядирки, бешинчи беш йилликда тиражда ютуқ чиққан облигацияларнинг ютуғини тўлаш ва облигациялар пулини қайтариб бериш тиражларида чиққан облигацияларнинг пулини қайтариб бериш йўли билан аҳолига 43,6 миллиард сўм пул тўланди. биргина 1956 йилнинг ўзида бундай тўловлар 14 миллиард сўмни ташкил қилади.

Бизнинг мамлакатимизда давлат манфаатлари билан меҳнаткашлар оммасининг манфаатлари бир-биридан ажралмайди. Шунинг учун ҳам Совет ҳукумати чиқараётган давлат заёмларини бутун халқимиз кенг равишда қўллаб-қувватлайди.

СССР халқ хўжалигини ривожлантириш янги Давлат (1956 йилги) заёми бундан илгариги заём қандай шартлар билан чиқарилган бўлса шундай шартлар билан 32 миллиард сўмлик қилиб чиқарилди.

Заём облигацияларининг эгалари ютуқлар тариқасида даромад оладилар. Бу даромаднинг умумий миқдори 20 йиллик муддат ичида йилига ўрта ҳисоб билан 2 процентдан иборат бўлади. Ютуқларнинг миқдори 100 сўмлик бир облигацияга 5000, 1000, 500 ва 200 сўмлик қилиб белгиланди. Заём муддати даврида облигацияларнинг 25 процентига ютуқ чиқади, қолган облигацияларнинг пули эса шу облигацияларда кўрсатилган қиймати бўйича қайтариб берилади.

Янги Давлат заёми аҳоли орасида бевосита корхоналарда, муассасаларда, совхозларда, МТСларда, колхозларда, хунармандчилик артелларида ва бошқа ташкилотларда ёзилиш йўли билан тарқатилади.

Бу заём аввалги йилларда бўлгани сингари бу йил ҳам ёзилишнинг ихтиёрийлигига қаттиқ риоя қилиш асосида тарқатилади.

Ҳарбир меҳнаткаш заёмга қанча ёзилиш кераклигини ўзи белгилайди ва қандай ва қайси қимматдаги облигациялар олишни хоҳлаганлигини ўзи кўрсатиб беради.

Ишчилар, хизматчилар ва ҳарбий хизматчилар орасида заёмга уч-тўрт ҳафталик ишҳақи миқдорида, лекин бир ойлик ишҳақидан ошмайдиган қилиб ёзилиш ўтказилади. Ишҳақи ойига 400 сўмгача бўлган ишчилар ва хизматчилар заёмга икки ҳафталик ишҳақларидан ошмайдиган миқдорда ёзиладилар. Заёмнинг биринчи взноси шу йил май ойининг иккинчи ярми учун олинадиган ишҳақидан тўланади, охирги взноси эса 1957 йил март ойининг биринчи ярми учун олинадиган ишҳақидан тўланади.

Деҳқонлар облигациялар пулини қишлоқ Советларининг заём вакиллари орқали заёмга ёзилиш вақтида нақд пул билан ёки 10 ой ичида бўлиб-бўлиб тўлайдилар.

Заёмга ёзилишни ташкил этиш ва ўтказиш катта сиёсий ва халқ хўжалик аҳамиятига эга бўлган тадбирдир. Бу ишда партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари ҳамда меҳнаткашлар депутатларининг Советлари муҳим роль ўйнашлари керак. Олтинчи бешйиллик планни бажариш учун, халқ хўжалигини ва маданиятни янада юксалтириш учун янги заёмнинг аҳамиятини меҳнаткашларга кенг тушунтириб бериш зарур. Халқнинг заёмга тўланган пуллари нималарга сарфланишини, заёмлар меҳнаткашларга қандай фойда беришини ишчиларга, хизматчиларга ва деҳқонларга конкрет мисоллар билан гапириб бериш керак.

Совет халқи янги заёмга аҳил бўлиб ёзилиш билан ўзининг бузилмас бирлигини, Коммунистик партия ва Совет ҳукумати теварагида зич бўлиб жипслашганлигини яна бир марта намойиш қилиб кўрсатади.

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТ ОЛДИНГМИ, УНИ ШАРАФ БИЛАН БАЖАР!

☆ ☆ ☆

Ғўза парваришидаги хатоликларга тезда барҳам берилсин

Мусобақадош Андижон областидан келган ўзаро текшириш бригадаси аъзолари Боёвут районидаги бир қатор колхозларда бўлдилар. Улар айрим колхозларда ғўза парваришига масъулиятсизлик билан қаралаётганлигини, агротехника талабларига хилоф ҳаракатларга йўл қўйилаётганлигини, баъзи колхозларда квадрат-уялаб чигит экилган майдонларда ғўза қатор оралари фақат узунасига ишланиб, квадратлар бузилаётганлигини аниқладилар.

Каганович номли колхознинг ўртоқ Каримқул Шокиров бошлиқ бригадасининг 24 гектар ерига квадрат-уялаб чигит экилгандан сўнг қатқалоқ ҳосил бўлган. Агроном ўртоқ Фазлиддин Мирсолиев тавсияси билан универсалчи ўртоқ Насриддин Рабиев борона ёки ротацион мотига билан қатқалоқни юмшатиш ўрнига қатор ораларини узунасига культивация қилишга йўл қўйган. Бунда чигит экилган ер бетидаги қатқалоқ юмшатилмаётир, уяни тупроқ кўмиб юбормоқда. Ўртоқ Нормат Тошев бошлиқ бригадада квадрат-уялаб экилган 40 гектар ердаги чигит текис униб чиққан. Бу ерда ҳам дастлаб кўндалангига культивация қилиб, уялар букетлашга тайёрланмаётир. Лекин колхоз раҳбарлари (раиси Шокиров, партия ташкилотининг секретари Эшназаров ўртоқлар) бу ярамас аҳволни тузатиш тўғрисида ўйлаб кўрмаётирлар.

Ленин номли колхознинг ўртоқ Қодирқул Ҳакимов бошлиқ бригадасида эса квадрат-уялаб чигит экилган ерда ғўза кўндалангига культивация қилинмай туриб, қўл билан ягана қилинмоқда. Шунингдек Сталин номли колхознинг ўртоқ Орзиқул Хидиров бошлиқ бригадасида ҳам квадрат-уялаб ўстириладиган ғўза бир томонлама ишлашга мослаштириб ягана қилинаётир.

Каганович номли, Ленин номли, айниқса Сталин номли колхозларда ғўза яганаси ҳаддан ташқари суст бораётир. 1000 гектар пахта майдонига эга бўлган Сталин номли колхозда бор-йўғи 35 киши ишлаб, ҳар куни аранг 5 гектар ердаги ғўза ягана қилинмоқда. Ленин номли колхозда ҳам аҳвол шундай.

Андижонлик мусобақадошлар колхозларда ғўза яганаси ёмон бораётганига меҳнатнинг тўғри ташкил этилмаслиги, кундалик қилинган меҳнат ўз вақтида тўғри ҳисобга олинмай, кейиндан тахминан ёзилиб борилиши, колхозчиларга маиший шароит яратиб бермаслик, дала шийпонлари ҳалигача ремонт қилинмаганлиги каби камчиликлар сабаб бўлаётганлигини алоҳида таъкидладилар. Жумладан, Сталин номли колхознинг 4-бригада табелчиси Нурмат Эрматов 2-3 кунлаб далага чиқмайди, чиққан вақтида ҳам қилинган ишнинг сони ва сифатини суриштирмай, тахминан ёзиб кета беради. Маърифат Абдуқаюмова, Ўрозгул Раҳимова ва бошқаларнинг 7-8 май кунлари бажарган ишлари табелга ёзилмаган.

Район колхозларида ғўза парваришининг оммавий равишда қизитилмаганлигига МТСнинг зарур механизмларни тўла-тўкис тайёрлаб қўймаганлиги ҳам сабаб бўлмоқда. Масалан, Сталин номли колхозда 18 ўрнига 12 культиватор тракторга осилган. Лекин шундан фақат 5 таси ишлатилмоқда. Умуман районда эса ҳозир 120 ўрнига атиги 61 универсал ишлаб турипти. Сталин номли колхознинг квадрат-уялаб чигит экилган ерларда ишлаш учун ажратилган 2 трактор ҳалигача культиватор осилмагани учун бекор турипти.

МТС районда қолоқ ҳисобланган Ленин номли, Сталин номли колхозларга айниқса қониқарсиз ёрдам бермоқда. Ленин номли колхозда ҳалигача 21 гектар ерга чигит экилмаган. Бу ерларни текислаш учун МТС фақат 5 майда планлаштириш машиналари юборган. Бу машиналар 9 майгача ҳам колхозда ишламай турди. Шу колхозда аслида 4 та ҳайдов трактори ишлатилиши керак, лекин фақат 3 та ДТ—54 трактори юборилган. Ўртоқ Узоқ Эшонқулов ишлатаётган трактор мавсум бошидан бери бор-йўғи 36 гектар ер ҳайдапти?! Ўртоқ Убайдулла Худойқулов бошқариши керак бўлган ДТ—54 трактори мутлақо ишлатиб бўлмаганидан қайтариб юборилган. Кам қувват бўлган бу колхозда 350 гектар ердаги ғўза қаторларини кўндалангига қирқиб, икки томонлама ишлаш планлаштирилган. Бу ишни бажариш учун камида 3 та трактор керак бўлгани ҳолда, 2 трактор ишлатилмоқда.

Тракторчилар ўртасида меҳнат интизоми ҳам яхши йўлга қўйилмаган. Баъзи тракторчилар ўзбошимчалик қилиб икки-уч кунлаб ўз ишлари билан банд бўладилар.

— Яганани ўз вақтида, сифатли ўтказиш ўсимликнинг яхши ривожланиши учун қулай шароит туғдириб беради, бундай ғўза эртароқ амалга киради. Бу ишни сира-сира кечиктириб бўлмайди,— дейдилар тажрибали деҳқонлар.

Бу сўзларни юқоридаги колхозларнинг раҳбарлари ҳам қайта-қайта такрорламоқдалар. Аммо улар барча кучни бу муҳим ишга тўла сафарбар этиш тўғрисида бош қотирмаяптилар. Сталин номли колхозда ғўзалар яганадан ўтиб кетаётган бўлса ҳам, кўпгина колхозчилар дала ишларига тортилмаган. Андижонликлар шундай аҳволни бошқа колхозларда ҳам кўриб афсусландилар.

Бу колхозларда биргина яганагина эмас, культивациялаш ҳам кечиктириб юборилмоқда. Район партия комитетидан Ленин номли колхозга район комсомол комитетининг секретари Файзий, район маданият бўлимининг мудири Обидов, район йўл қурилиши бўлимининг бошлиғи Қодиров ўртоқлар вакил қилиб юборилган. Бу вакилларнинг амалий иши сезилмаётир. Улар жиддий камчиликларни бартараф қилишда, ишни тезлатишда бевосита далада ташкилотчилик қилиш ўрнига фақат сводкалар билан танишиб қетаверадилар. Шунингдек Сталин номли колхозга бириктилган район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Ғойибназар Бердиназаров ҳам колхозга тез-тез бориб туради, аммо юқоридаги камчиликларни йўқотиш тўғрисида бирор чора кўрмайди.

Умуман, Боёвут районидаги кам қувват колхозларда аҳвол мана шундай. Бу колхозларга МТС ҳам, район ташкилотлари ҳам яхши ёрдам бермаётирлар.

Район партия, совет ташкилотлари, МТС, колхоз ва совхоз раҳбарлари ғўза парвариши даврида юз берган, мусобақадош Андижон область пахтакорлари томонидан кўрсатилган жиддий камчиликларни тезда бартараф этиш тадбирларини кўришлари керак. Бунинг учун барча ишчи кучларини дала ишларига тўла сафарбар этишлари, ҳамма техника воситаларидан унумли фойдаланишга эришишлари лозим.

Б. ХАЛИЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

Тошкентликлар Андижон пахта далаларида

АНДИЖОН. Шу кунларда Тошкент областидан келган пахтакорларнинг ўз аро текшириш бригадаси Андижон область колхозлари, совхозлари ва МТСларида бўлиб, бу жойларда социалистик мажбуриятнинг бажарилишини текширишдан ўтказмоқдалар. Ҳозиргача меҳмонлар 100 дан ортиқ колхоз далаларида бўлдилар. Улар андижонликларнинг тўла гектар учун қандай курашаётганликлари, яганалаш, букетлаш ва ғўзаларни биринчи озиқлантириш ҳамда область колхозларида техникадан фойдаланишга катта эътибор берилаётганини, шунингдек колхоз ва совхозларда янги, прогрессив методнинг кенг жорий қилинаётганлигини кўриб қувондилар.

Тошкентликлар илғор Москва район пахтакорлари ҳамда механизаторларининг ишини кўриб, мўл ҳосил учун кураш яхши амалга оширилаётганлигини алоҳида таъкидладилар. Райондаги Ленин номли, Маленков номли колхозларда ғўзаларнинг нормал қалинликда бўлишига зўр эътибор берилмоқда. Ҳозир бу район колхозларининг ҳар гектар ерида ўртача 85 мингдан 120 минггача ғўза ўстирилмоқда. Колхозлар ғўзани машина билан озиқлантиришни қизғин давом эттирмоқдалар.

Бироқ шу, илғор ҳисобланган Москва районида ҳам, Андижон областининг бошқа районларида ҳам ишни жуда яхши деб бўлмайди. Москва районидаги Фрунзе номли, Молотов номли, Киров номли, Избоскан районидаги Чапаев номли, Ленин номли колхозларда ғўза яганаси сифатсиз ўтказилаётганлиги, бу колхозларга МТСлар яқиндан ёрдам бермаётганлиги аниқлангач, тошкентликлар бу камчиликларни тезда бартараф қилишни талаб қилдилар.

Тошкентликларнинг аниқлашича, ҳали кўпгина МТСларда «универсал»ларга культиватор тиркаш вазифаси бажарилмаган, наральникларни ўрнатиш учун тракторчилар зарур миқдорда запас стойкалар билан таъминланмаганлар. Кўпгина МТСларда кўчма устахоналар яхши ишламаётир.

Жалақудуқ районидаги колхозларда ғўза парвариши қизғин тус олаётган шу кунларда бир қанча камчиликларга йўл қўйилаётир. Район колхозларида агротехника қоидаларининг қўпол равишда бузилаётганлиги, ола чиққан жойларга қўшимча чигит экиш учун курашилмаётганлиги тошкентликларни ғоят даражада ажаблантирди.

Тошкентликлар ўзлари бўлган жойда пухта текшириш ўтказиб, аниқланган камчиликларни пахтакорларнинг район кенгашларида дўстона очиб ташладилар ва бу хато ҳамда камчиликларни тузатиш йўлларини кўрсатиб бердилар.

Суратда: Тошкент область Янгийўл районидаги 2-МТСнинг участка механиги **О. Саидғозиев** (ўртада) Москва МТСининг универсалчиси **Ю. Назаров** (чапда) ва Верхне-волинск районидаги Карл Маркс номли колхознинг бригада бошлиғи **Х. Бўрибеков** ўртоқлар трактор иш органларининг қандай ўрнатилганлигини текшириб кўрмоқдалар.

С. Безносов фотоси.

Мусобақадош бригадаларнинг дастлабки муваффакиятлари

Сирдарё районидаги Каганович номли колхознинг Жўра Ҳакимов, Сайитқул Абдураҳмонов ўртоқлар бошлиқ бригада аъзолари бу йил қишлоқ хўжалигини асосий тармоғи бўлган пахтачиликни ривожлантиришга ўз ҳиссаларини қўшиш мақсадида йилнинг бошидаёқ бир-бирларини мусобақага чақирдилар. Мусобақадош бригада аъзолари барча майдонларини чигит экишга сифатли тайёрлаб, чигитни қисқа муддатда, илғор агротехника қоидалари асосида экиб, текис ундириб олдилар. Улар чигит экишда қўлга киритган муваффақиятларини янада мустаҳкамлаш мақсадида ғўза парваришини барвақт бошлаб юбордилар. Ҳозир ҳар иккала бригада аъзолари ҳам биринчи культивацияни муваффақиятли ўтказдилар. Ғўза сифатли қилиб яганаланди. Ҳозир ҳар иккала бригаданинг пахта далаларини айланган киши барқ уриб, гуркираб ўсаётган яшил квадратларни кўриб қувонади.

Н. МУҲИДДИНОВ.

☆ ☆ ☆

Илғор механизаторлар ваъдаси

ВЕРХНЕ ВОЛИНСК 2-МТСнинг азамат механизаторлари бу йил кўпчилик майдонларга чигитни квадрат-уялаб экиб, ҳозир қаторлаб экилган, лекин квадрат-уялаб ўстириладиган ғўзаларни машина билан ягана қилиб бермоқдалар.

Куйбишев номли колхозда хизмат қилаётган ўртоқ Н. Жўраев бошлиқ комсомол-ёшлар бригадаси аъзолари ғўзани яганалаш, квадрат-уялаб экилган майдонларда қаторларни кўндалангига культивация қилишда социалистик мусобақани ҳар қачонгидан ҳам кучайтириб юбордилар. Бригаданинг И. Абдуллаев, У. Қурбонов, А. Усмонов ўртоқлар каби илғор механизаторлари ҳозиргача 120-150 гектар ерда ғўзани парвариш қилдилар. Механизаторлардан ўртоқ И. Абдуллаев кунига 14 гектар ерни культивация қилиб, меҳнат унумини оширишда айниқса яхши натижага эришди. Шунинг учун унга МТС дирекцияси ва партия ташкилотининг кўчма Қизил байроғи берилди. Илғор механизаторлар меҳнат унумини ошириб, бу йил камида 1300-1400 гектардан майдонда ғўза парвариши ўтказиш, иш сифатини яхшилаб, ҳар гектар ерда мўл ҳосил етиштиришга аҳд қилдилар.

Шунингдек МТСнинг ўртоқ Ш. Фазлиев бошлиқ бригада механизаторлари ҳам дала ишлари суръатини кундан-кунга оширмоқдалар.

М. АГАЛИЕВ,
Р. КАРИМОВ.

Илғорликка эришиш учун

650 гектар ернинг ҳар гектаридан 29 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олган Чиноз районидаги Ленин номли колхоз аъзолари шу кунларда ғўза қатор ораларини ишлаш суръатини кундан-кунга кучайтирмоқдалар.

Айниқса ўртоқ Абдураҳмон Боймуратов бошчилик қилаётган бригада аъзолари чигит экишни колхозда биринчи бўлиб тугалладилар ва ҳамма майдонда уни текис ундириб олишга эришдилар. Шу кунларда колхозда илғор бўлган ана шу бригаданинг комсомол-ёшлари 66,5 гектар ердаги ғўзани ўз вақтида юқори сифатли ягана қилиш учун курашиб, дастлабки муваффақиятга эришдилар. Бригадада ягана илғор агротехника қоидалари асосида ўтказилди, барча майдонларда ғўза туплари нормал қалинликда бўлишига эришилди. Ёппасига культивация ва биринчи чопиқдан чиқарилган ғўзалар бақувват бўлиб ўсмоқда. Ҳозир бу бригадада 2-чопиқ ўтказилаётир. Шунингдек колхознинг ўртоқ Ҳасан Мирзаумаров бошлиқ бригадасида ҳам ғўза парвариши қизғин давом этмоқда. Бригада аъзолари бу йил 62,5 гектар ернинг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил етиштириш учун курашмоқдалар. Ана шу мажбуриятни сўзсиз бажариш учун бригада аъзолари, мўл ҳосил гарови бўлган ғўза парваришини намунали ўтказаётирлар. Ғўзаларни чопиқ қилишда Ҳикоят Абулқосимова, Турсун Умаралиева, Сафаргул Турғунбоева, Норбуви Отауллаева ва Сайҳиддин Турматов ўртоқлар кунига 18 сотих ўрнига 24-26 сотих ердаги ғўзани сифатли қилиб чопиқ қилмоқдалар.

Колхоз пахтакорлари фидокорона меҳнат қилиб, бу йил пахтадан мўл ҳосил етиштириш ишига муносиб ҳисса қўшиш учун курашмоқдалар.

М. УСТАБОБОЕВ.

Дала ишларини қизитиб юборайлик

Янгийўл районидаги Петров номли колхозда бу йил 440 гектар ерга чигит барвақт экилди. Ҳамма ерда чигит тўла униб чиқиб, олди ғўзалар уч, ҳатто тўрттадан чинбарг чиқарди. Аммо колхоз раҳбарлари, бригада бошлиқлари дастлабки ютуқларни кўриб мағрурланиш йўлига ўтиб олдилар. Натижада ғўза парвариши ишлари жуда бўшаштириб юборилди. Шу кунларда далаларда қилинаётган ишлар кўнгилдагидек эмас. Бу аҳвол давом этса ҳар гектар ердан 28 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини бажариш хавф остида қолади.

Кўпгина далаларда пайкал четларига, айрим кичик бўлтакларга, бурчаклар ва ўқ ариқларга чигит экилмаган. Демак, колхозда туп қалинлиги учун чинакам кураш олиб борилмаётир. Ҳали анчагина ердаги ғўзани яганалаш, культивациялаш ишлари ҳам бошланмаган.

Ўртоқ Ч. Каримов бошлиқ 1 бригадада 118 гектар майдондаги чигит тўла униб чиққан. Аммо мавжуд имкониятлар тўла ишга солиниб, дала ишлари қизитилмаётир. Бригадада 60 киши бириктирилган бўлса, шулардан кундалик дала ишларига 40-45 киши қатнашаётир, холос. Меҳнат интизоми бўшашиб кетганлиги сабабли иш кеч бошланади, айрим колхозчилар иш нормаларини бажармайдилар. Бу ҳол бригада бошлиқларини ташвишлантирмайди.

Колхоз правлениесининг аъзоси ўртоқ М. Исмоилов бригадага-вакил қилиб қўйилган. Ўртоқ Исмоилов даладаги ишлардан хабар олмасдан—«биринчи бригадада иш жойида»,— деб юрипти. Унга дала четлари, бурчакларида чигит экилмай қолиб кетган ерларни кўрсатсангиз — ҳа, шу арзимаган, 0,3,—0,4 гектар ерга ҳам оварагарчиликми,— дейди. Ҳолбуки, ана шундай «арзимаган» ерлардан бир неча гектарлар ҳосил бўлишини ўйлаб кўрмайди.

Бригадада ғўза яганасини 12 майгача туғаллаш планлаштирилган эди. Лекин барча куч ва моддий техника воситалари сафарбар этилмагани, агротехника муддатларига риоя қилинмаганлиги учун яганалаш эндигина бошланди.

Колхознинг А. Мажидов, Қ. Парпиев, С. Муродов ўртоқлар бошлиқ бригадаларида ҳам аҳвол худди шундай. Колхоз правлениеси пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун ғўзанинг дастлабки парвариши нечоғлик аҳамиятга эга эканлиги тўғрисида чинакамига ўйлаб кўришлари, колхозда шу кунларда юз бераётган беғамлик кайфиятларига қатъий хотима беришлари керак. Акс ҳолда дастлабки ютуқлар қўлдан бой берилиб, мажбуриятни бажариш мумкин бўлмай қолади.

М. БОЛТАБОЕВ.

Меҳнат ва ҳосил

Мирзачўл район марказидан чиқиб, Ховос томонга юрсангиз, кўп ўтмай уфққа бош қўйган колхоз далаларига дуч келасиз, пахтазорлар, маккажўхори майдонлари, полизлар, сабзавот экинзорлари ястаниб ётибди, барқ уриб турган бедазорларнинг яшил товланишини кўрасиз.

Яхлит карталарда бир текис униб чиққан ғўза кўчатлари машина ёрдами билан яганаланиб, культивация ва чопиқ қилинмоқда. Катта йўлдан унча узоқ бўлмаган ўн гектарлик катта картанинг тўрт бурчагида пахтакорлар ола чиққан ерларни аниқлаб, қўшимча кўчатлар ўтқазмоқдалар.

Шу пахтазорларнинг бир қисми Жданов номли колхозга қарайди. Темир йўлдан чапга қараб кетган катта йўлнинг икки томони яхлит пахтазор. Бу колхознинг пахтазорлари районнинг юқори ҳосилли пахтакор колхозлариникидан қолишмайди. Лекин колхоз ҳақида районда гап юритилганда уни кам қувват ва кам ҳосилли колхозлар қаторига қўшишади.

Районда 22 та пахтакор колхоз бор. Шундан ўнга яқини Жданов номли колхоз даражасидаги коллектив хўжаликлардан ҳисобланади.

«Кам қувват» колхозлар қаторига қўшилиб, илғор коллектив хўжаликлардан кейин номланадиган бу колхозларнинг аъзолари ўз қувватларининг қудратини намойиш қилишга, қишлоқ хўжалиги экинларидан, биринчи навбатда пахтадан юқори ҳосил олишга бел боғлаганлар. Уларнинг сўзи билан ишлари бирлигига Жданов номли колхоз далаларида бўлганимизда ишонч ҳосил қилдик. Бу колхознинг аъзолари ўтган йилларда йўл қўйилган айрим камчилик ва нуқсонларни тугатиб, ўз қаддарини ростлаб олаётганликлари ҳақида зўр ишонч билан сўзлайдилар.

Колхозда бултур пахтадан кам ҳосил етиштирилди. Бунинг натижасида мажбурият бажарилмай, қарздор бўлиб қолинди. Колхоз 1955 йили 610 гектар ерга чигит экиб, гектаридан 14,5 центнердан пахта ҳосили йиғиштириб олди. Колхоз давлат планини бажаролмади. Колхоздаги 7 бригададан фақат биттаси — коммунист Маматқул Каримов бошлиқ бригадагина гектаридан 22 центнердан ҳосил олиб, давлатга пахта топшириш планини бажарди.

Қишлоқ хўжалиги йили якунланганда кўп масалалар ўртага қўйилди. Ҳар бир бригаданинг иши муҳокама қилинди. Қўшни колхозларнинг, шу жумладан, «Октябрь» колхозининг пахтадан юқори ҳосил олиб, давлат мажбуриятини ошириб бажариб келаётганликлари айтилиб, иш яхши бўлган жойда, ҳосил ҳам яхши бўлиши ҳақида кўп далиллар келтирилди. Айрим кишилар ҳосилнинг кўтарилиши фақат ишга боғлиқ эмаслигини айтиб, бунинг сабаблари ер шароитига, айрим колхозчилар эса правление фаолиятига тааллуқли эканлигини айтдилар. Колхозчилар бу йил ғайрат билан ишлаб ҳосилни ошириб, илғорлар қаторига кўтарилиш зарурлигини уқдириб ўтдилар. Колхозда правление состави ўзгартирилди. Ҳатто бултур пахта планини бажарган Каримовнинг ўрнига ҳам бошқа киши тайинланди. Каримов ҳосилни етиштиришда сув масаласи асосий роль ўйнашини айтиб, бу йил мироб бўлиб ишлашга рози бўлди. Колхознинг раиси ҳам, шунингдек бошланғич партия ташкилотининг секретари ҳам тажрибали, ташкилотчи кишилардан сайланди.

Партия, ҳукуматимиз колхозларни ташкилий-хўжалик жиҳатидан мустаҳкамлашга, уларнинг экономикасини кучайтиришга, турли экинлардан муттасил юқори ҳосил етиштиришига катта эътибор бериб келмоқдалар. Пахтакорлар партия, ҳукуматимизнинг бу ҳақдаги янги қарорларини чуқур ўрганиб, ўз хўжаликларини ҳар томонлама мустаҳкамлашга астойдил ҳаракат қилмоқдалар. Йўл қўйилган хатоларни тугатиб, пешқадам колхозлар қаторидан жой олишга интилмоқдалар.

Колхозда 1955 йилда пахта етиштириш учун 130 минг меҳнат куни сарфланди. Етиштирилган ҳар бир центнер пахта учун 11,5 тадан меҳнат куни кетди. Ғўза парвариши ва пахта йиғим-терими ишларига белгиланган миқдордан ортиқ меҳнат куни сарфланган, ҳосилга келганда эса кўрсаткич жуда паст бўлган. Бунинг сабаби турличадир. Колхозда ерни экишга тайёрлаш ва ғўза қаторларини ишлашда жиддий камчиликларга йўл қўйилди.

Ерни чигит экишга тайёрлаш масаласини олиб кўрайлик. 1955 йил баҳорида чигит экиш олдидан пахта ерлари уч марта чизель қилинган. Натижада бир марта қилиниши керак бўлган иш уч қайта такрорланиб, ортиқча харажатга йўл қўйилган. Кузда ерларнинг шўрини ювиш, яхоб бериш ишлари ҳам сифатли ўтказилмаган. Бунинг натижасида ернинг ҳосилдорлиги камайиб, ғўза кўчатларининг сийрак чиқишига ва кам ҳосилли бўлишига йўл қўйилган.

Ўтган йили чигит квадрат-уялаб экилди. Янги усул ғўзани узунасига ва кўндалангига ишлаш имкониятини яратди. Лекин колхоз ерлари кўп жойларда узунасига культивация ва чопиқ қилинмади. Бунинг натижасида ғўза бир томонлама парвариш қилинди. Ўртоқ Мамадали Бекназаров бошлиқ бўлган бригаданинг 80 гектарлик ерига чигит 45Х45 қилиб экилди. Бу бригада ғўзани узунасига ва кўндалангига парвариш қилишга киришди. Бироқ ғўзани квадрат усулда ишлашда механизаторлар иши устидан қаттиқ контроль ўрнатилмади. Кўп ғўза кўчатлари нобуд бўлди ва қаторлари бузилди. Бунинг устига ер юза культивация қилиниб, ғўза кўчатларининг нормал ривожланишига эришилмади ва ҳар гектаридан ўн центнердан сал ортиқ ҳосил йиғиб олинди.

Бу йил 4- бригадага тажрибали пахтакор Шоузоқов бошлиқ қилиб тайинланди. Бригада чигитни 60х45 усулида экиб, ғўза кўчатларини текис ундириб олди. Ҳозир бригада аъзолари ғўза парваришини ҳар тарафлама кучайтирмоқдалар. Бригада бошлиғи ўртоқ Шоузоқов, «бу йил ерни бир марта чизеллаб, кам меҳнат сарфлаб, чигитни сифатли экиб олдик, ғўза парваришини ҳам ана шундай яхши олиб борамиз» дейди. Бригада меҳнат унумини ошириш йўли билан ҳосил миқдорини кўтариш учун курашмоқда.

Чигит экиш олдидан колхозда янги усулни ўрганиш юзасидан тажриба-машғулот пухта ўтказилди. Натижада чигитни сифатли ва қисқа муддатда экиб, бехато ундириб олишга эришилди. Ҳозир ана шу ҳамкорлик ва тажриба нақадар фойдали эканлигини ҳамма қувониб сўзлайди.

1955 йилда трактор ишлари сифатли ўтказилмади. Айрим механизаторлар ер ҳайдаш ва культивация ишларини бир хилда олиб бормадилар. Уларнинг бажарган ишларини эса колхоз бригадалари текширмади ва механизация ишлари ҳақидаги актлар жойларда текширилмай-аниқланмай раис томонидан тасдиқланаберди. Бу усул дала ишларининг сифатига таъсир қилди, ҳосилнинг камайишига сабаб бўлди. 7- бригада ишлари бунга мисол бўла олади. Бултур 7 бригада 74 гектар ерга чигит экиб, йил охирида ҳаммаси бўлиб 923 центнер пахта териб олган ва йиллик планни 76 процент бажарган. Бригадада пахта учун 16 минга яқин меҳнат куни сарф бўлган. Бир центнер пахта учун 16,8 меҳнат куни сарфланган. Трактор ишлари ҳам сифатсиз ўтказилган.

1955 йилда колхознинг икки бригадасида ишлаган 2 насос учун 150 минг сўм натура ҳақи тўланган. 2 насос 150 гектар ерни сув билан таъминлаган. Бу майдондан 1981 центнер пахта ҳосили олинган, бу — ҳар гектарига 11 центнердангa тўғри келади. Бу ҳосил учун давлатдан 300 минг сўм пул олинган. Ҳосилнинг ярми насос хизмати учун кетган. Қолган қисми эса ички харажатларга — сувга, минерал ўғит, механизация ва шу каби ишлар учун сарфланган. Бунинг натижасида пахта етиштирган колхозчилар ўз ҳосилларидан яхши даромад олмаганлар. Колхозда бундай аҳвол билан, колхоз экономикаси билан ҳеч ким шуғулланмаган.

Янги раис Қ. Жабборов ва бошланғич партия ташкилотининг секретари А. Эшмуҳамедов ўртоқлар бултурги ишларни бир-бир ҳисоблаб, бундай нуқсонлар бу йил такрорланмаслиги учун курашилаётганлигини айтадилар. Улар партия, ҳукуматимизнинг Мурожаати бригада ва звеноларда меҳнатни тўғри ташкил этиш, юксак меҳнат интизомига эга бўлиш, ҳар бир колхозчи ва механизаторнинг юқори ҳосил учун умумхалқ курашида кенг ташаббускорлик кўрсатиб ишлашига эришишда ғоят катта роль ўйнашини уқдирадилар.

1955 йилда ғўза тупи қалинлигини таъминлашда ҳам катта камчиликларга йўл қўйилган. 6- бригададаги 50 гектар ернинг 13 гектарида, 4- бригаданинг 50 гектарида ғўза кўчатлари белгиланган миқдордан кам бўлган. Бу ерларга қўшимча кўчатлар ўтқазилмаган. Яганалаш ва биринчи парвариш ҳам кечикиб ўтказилган. Минерал ўғитлар махсус жойларда сақланмаган ва рўйхат билан тақсимланмаган. Кам ҳосилли ерларга минерал ва маҳаллий ўғит етарли миқдорда ажратилмаган. Бунинг устига ғўза парвариши билан банд бўлган кишиларнинг иш сифатига қараб аниқ ҳисоб-китоб ишлари олиб борилмаган. Бу хилдаги бепарволик натижасида ҳосилни ошириш ишига путур етказилган.

Колхозда бошқа бир қанча ўринсиз харажатлар ҳам бўлган. Колхоздаги тегирмон бир йил мобайнида 1300 сўм даромад келтирган. Бу бир кунга 3 сўмдангa тўғри келади. Колхоз правлениеси ҳар куни 2-3 тоннагача ун оқлашга қодир бўлган ўз корхонасига на норма белгилаган ва на у ерда тартиб ўрнатган.

Колхозчилар экин майдонининг кичиклигини эътиборга олиб, колхозда ишлаб келаётган ҳосилот ва агрономни ҳамда 2 мироблик лавозимини қисқартишни таклиф қилмоқдалар. Улар колхозда бир агроном билан бир мироб қолса ҳам бўлаберади, деб айтмоқдалар.

Колхозда турли чорвачилик фермалари, ғалла, ем-хашак, сабзавотчилик бригадалари ва бошқа шу каби бир қанча ишлаб чиқариш объектлари бор. Бу майда хўжаликларда иш процесси ўз майлида олиб борилмоқда, улардаги ички имкониятларни ўрганиш, турли хўжаликларнинг ишлаб чиқариш қувватини ошириш ишлари билан ҳеч ким шуғулланмайди. Ишга бу хилда бефарқ қараш — колхоз хўжалигининг мустаҳкамланишига салбий таъсир кўрсатди.

Колхоз аъзолари ва бу коллектив хўжаликда хизмат қилаётган механизаторлар ўтган йилги ишларни анализ қилиб, эндиликда ҳар бир ишнинг пухта ва серунум бўлиши учун интилиш зарурлигини алоҳида қайд қилмоқдалар. Колхоз бу йил 430 гектар ерга чигит экиб, ҳар гектаридан 24 центнердан пахта ҳосили етиштириш учун социалистик мажбурият олган. Пахта ерларининг кўп қисмига бу йил 60х45 схемасида чигит экилди.

Чигит экиш олдидан колхозда хизмат қилаётган трактор бригадасининг аъзолари билан алоҳида суҳбат ўтказилди. Трактор бригадасининг механиги Илья Филиппович Кокорев, тракторчилардан Йўлдош Ҳайдаров, Аҳмад Раҳимқулов, Сейтвали Азмиев, Нусрат Бекерев, Холиқул Муратов, Сайфулло Жўлбеков ва Мавлон Норбоевлар колхозчилар билан биргаликда ғўза парваришини қандай ўтказиш, олинган мажбуриятларни сифатли ва юқори кўрсаткичлар билан бажариш ҳақида фикр олишдилар.

Механизаторлар ғўза парваришини комплекс олиб бориш, культивацияни узунасига ва кўндалангига ўтказиш ва мавсумда 1000-1200 гектардан ердаги ғўза қатор ораларини ишлаш, барча дала ишларини сифатли ўтказиш ҳақида янги мажбуриятлар олдилар. Ҳозир ҳар кунда бригада бошлиқлари трактор ишларини текшириб, бажарилган ишларнинг ҳажми ва сифатига қараб справка ёзиб бермоқдалар.

Колхозда ишчи кучлари кам. Шунинг учун ғўза парваришида механизациядан унумлироқ фойдаланишга ҳаракат қилинмоқда. Тракторчиларга қулай иш шароити яратиб бериш, уларнинг бекор туриб қолишини йўқотиш учун барча тадбирлар амалга оширилмоқда.

Колхоз правлениеси ишчи кучларини ҳисоблаб чиқиб, пахта ишларига 70 минг меҳнат куни сарфлаш ва ҳар центнер пахта ҳосилини етиштиришда кўп деганда 7,5 меҳнат куни сарфлашни планлаштирди.

Колхоз партия ташкилоти колхозни ташкилий-хўжалик жиҳатидан мустаҳкамлаш ва экономикасини яхшилаш учун курашиб, ўз ҳисобида турган 10 коммунистни, шунингдек 20 комсомол аъзосини энг муҳим участкаларга бириктиб қўйган, уларнинг колхоз ишлаб чиқаришида авангард ва ташкилотчи бўлишларини таъминламоқда. Коммунистлар бригадалардаги дала шийпонларини безатишда ва у ерларда оммавий-сиёсий ишларни кучайтиришда ташаббус кўрсатиб ишламоқдалар.

Колхоз 1955 йилда бир ярим миллион сўмдан кўпроқ даромад қилди. Бу йил даромадни икки ҳисса ошириш ва харажат ишларини тежаш учун зарур тадбирлар кўрилмоқда.

Жданов номли колхоз правлениеси ва партия ташкилоти қишлоқ хўжалик экинларидан юқори ҳосил етиштиришда меҳнатни тўғри сарфлаш ва иш унумини ошириш асосий роль ўйнашини алоҳида ҳисобга олмоқда. Партия XX съезди қарорларидан руҳланган пахтакорлар ва механизаторлар она-Ватанга ҳар қачонгидан ҳам кўп пахта етиштириб бериш ва колхоз экономикасини мустаҳкамлаш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Н. ЭГАМНАЗАРОВ,
М. ИКРОМОВ.

Халқ вакиллари Бутун Хитой мажлиси Доимий комитетининг қарори

ПЕКИН, 13 май. (ТАСС). Синьхуа агентлиги хабар беради: кеча Халқ вакиллари Бутун Хитой мажлисининг Доимий комитети Хитой Халқ Республикаси давлат кенгашининг ташкилий структурасига ўзгартишлар киритиш тўғрисида қарорлар қабул қилди. Бу қарорлар давлат кенгашининг раиси Чжоу Энь-лайнинг тавсияномаларини муҳокама қилганидан кейин Доимий комитетнинг 40- мажлиси томонидан қабул қилинди.

Қабул қилинган қарорларга мувофиқ, қуйидаги янги давлат органлари: Миллий экономика комиссияси, Миллий техника комиссияси, Металлургия саноати министрлиги, Химия саноати министрлиги, Қурилиш материаллари саноати министрлиги, Электр ускуналар саноати министрлиги, Озиқ-овқат саноати министрлиги, Денгиз промислоси министрлиги, Янги ерларни ўзлаштириш министрлиги, Ўрмон саноати министрлиги, Шаҳар қурилиши министрлиги ва Коммунал хўжалик министрлиги тузилади.

Доимий комитет мажлисда Оғир саноат министрлигини, 3- Машинасозлик министрлигини ва Маҳаллий саноат министрлигини тугатишга ҳам қарор қилинди.

Хитой Халқ Республикасининг раиси Мао Цзе-дун Халқ вакиллари Бутун Хитой мажлиси доимий комитетининг қарорларига мувофиқ 12 раҳбар ходимни қуйидаги вазифаларга тайинлади: Бо И-бо — Миллий экономика комиссиясининг раҳбари қилиб; Хуан Цзин — Миллий техника комиссиясининг раҳбари қилиб; Ван Хэ-шоу — Қурилиш ишлари Миллий комиссиясининг раҳбари ва айни вақтда Металлургия саноати министри қилиб; Пэн Тао — Химия саноати министри қилиб; Лай Цзи-фа — Қурилиш материаллари саноати министри қилиб; Чжан Линь-чжи — Электр ускуналар саноати министри қилиб; Вань Ли — шаҳар қурилиши министри қилиб; Ша Цянь-ли — Енгил саноат министри қилиб; Ли Чжу -чэнь — Озиқ-овқат саноати министри қилиб; Сюй Д-хэнь — Денгиз промислоси министри қилиб; Ван Чжэнь — Янги ерларни ўзлаштириш министри қилиб; Ло Лу-цин — Ўрмон саноати министри қилиб тайинланди.

АНГЛИЯ ТИНЧЛИКНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ КОМИТЕТИ ИЖРОКОМИНИНГ БАЁНОТИ

ЛОНДОН, 14 май. (ТАСС). Англия тинчликни ҳимоя қилиш комитетининг ижроия комитети баёнот эълон қилди. Баёнотда бундай дейилади: «Иден ва Булганин баёнотида кўзда тутилган мақсадларни амалга ошириш йўлида қўйиладиган энг муҳим қадам — қуролсизланишга киришишдан иборат бўлади». Қуролсизланиш масаласи юзасидан битимга келинмаганлигини, дейилади баёнотда, техник ёки сиёсий сабаблар билан оқлаб кўрсатиш мутлақо мумкин эмас. «Қуролсизланишга дарҳол киришиш учун шароитлар мавжуддир».

Баёнотда Англия ҳукумати водород бомбаларини синаб кўришни тўхтатсин ва водород бомбаларни синаб кўришни тўхтатишни таклиф қилиб бошқа ҳукуматларга мурожаат қилсин, деб даъват қилинади.

«Англия, — дейди Англия тинчликни ҳимоя қилиш комитетининг ижрокоми, — армия ва қуролланишга сарфланаётган киши кучларини, маблағларни ва материалларни халқаро битим тузилишини кутиб турмасдан камайтириши лозим. Ҳозирги вақтда халқаро аҳволнинг яхшиланганлиги бу тадбирни амалга ошириш имкониятини туғдирди. Совет Иттифоқи ана шундай тадбирни амалга ошириш мумкин деб топди. Бизнинг ҳам шундай тадбирни амалга оширишимиз Англияга иқтисодий жиҳатдан катта фойда келтирган ва халқаро битим тузишга ёрдам берган бўлур эди. Бу эса қуролсизланиш соҳасида жиддий тадбирларни амалга оширишга ёрдам берган бўлур эди. Биз, сайловчилар бу масалаларга парламент ҳамма аъзоларининг эътиборини жалб этадилар, деб умид қиламиз. Биз қуролсизланишни истаётган ташкилотлар ва айрим кишилар биргаликда кўпроқ куч-ғайрат сарфлаш ниятида бир-бирлари билан маслаҳатлашадилар деб ишонамиз. Жамоатчилик фикри ҳукуматни мажлис қилишга мажбур этди. Жамоатчилик фикри яна чинакам таъсир қилган тақдирдагина, ҳамма истаётган битимга эришиш мумкин.

ВДР БОШ МИНИСТРИНИНГ ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМ ПРЕЗИДЕНТИГА НОТАСИ

ХАНОЙ, 12 май. (ТАСС). Вьетнам Демократик Республикаси ташқи ишлар министрлигининг матбуот бўлими қуйидаги хабарни билдирди: Вьетнам Демократик Республикасининг Бош Министри Фам Ван Донг Вьетнам Республикасининг президенти Нго Динь Дьемга нота юборди.

Фам Ван Донг Вьетнам Демократик Республикаси ҳукумати номидан Жанубий Вьетнамга иккинчи марта мурожаат қилиб, Вьетнамни Женева битимида, жумладан, Ҳинди-Хитой масаласи юзасидан чақирилган Женева кенгашида қатнашган мамлакатлар якунловчи декларациясининг моддасида кўзда тутилганидек, бирлаштириш мақсадида умумий эркин сайловлар ўтказиш тўғрисидаги масалани муҳокама қилмоқ учун иккала ҳукумат вакилларининг консультатив конференциясини чақиришни таклиф этди. Нотада уқтириб ўтиладики, Вьетнам Демократик Республикаси ҳукуматининг бу таклифи бутун вьетнам халқининг энг қизғин истак-орзусига ва Женева кенгаши раисларининг «Женева Кенгашини амалга ошириш учун бутун куч-ғайратини сарфлаш»га даъват қилиб Вьетнам Демократик Республикаси ва Вьетнам республикаси ҳукуматларига қилган чақириғига жавоб беради.

Фам Ван Донг умумий сайловларнинг характери ва вазифаларига тўхталиб, бундай деб қайд қилиб ўтади: «бирлашган миллий мажлисни сайлаш мақсадида умумий сайловлар бутун мамлакатда айни бир вақтда ташкил қилиниши» лозим, сўнгра бирлашган миллий мажлис «бутун мамлакат учун коалицион ҳукуматни тайинлайди». Бу сайловлар умумий, эркин бўлиши, яширин овоз бериш йўли билан ўтказилиши лозим. Нотада сайлов вақтида контролни ташкил қилиш тўғрисида шу нарса таклиф қилинадики, бу масала ўзаро келишув асосида иккала томон ўртасида муҳокама қилинсин.

Тинчликни мустаҳкамлаш ва умумий сайловни ўтказиш учун қулай шароит яратиб бериш мақсадида, деб уқтириб ўтилади нотада, иккала томон ҳукуматлари Женева битимларининг отишмани тўхтатиш тўғрисидаги моддасини пухта бажаришлари лозим, Вьетнамдаги кузатувчи ва контроль қилиб турувчи Халқаро комиссия ўз ишини давом эттириши лозим, ҳар бир манфаатдор томон Женева битимларини амалга оширувчи аралаш комиссия ҳузурида тузилган ижроия органларининг ишини гарантия қилиши зарур.

Нотада қайд қилиб ўтилишича мамлакатнинг ҳар иккала қисми бирлаштирилмагунча, Вьетнамда мустаҳкам тинчлик бўлиши мумкин эмас.

Нотанинг охирида, Вьетнам республикаси ҳукумати бутун вьетнам халқининг манфаатларини кўзда тутиб, Женева кенгаши икки раисининг чақириғига жавоб беради ва Вьетнам Демократик Республикаси ҳукуматининг вакиллари билан консультация қилиш ҳамда бутун мамлакатда умумий эркин сайловлар ўтказиш масаласини муҳокама қилиш учун дарҳол ўз вакилларини тайинлайди деб ишонч билдирилади.

ЮФХР президенти Иосиф Броз Тито Франциядан жўнаб кетди

ПАРИЖ, 12 май. (ТАСС). Франция-Югославия музокаралари тамом бўлганидан кейин ЮФХР президенти Иосиф Броз Тито ва унинг ҳамроҳлари бугун Франциядан Югославияга жўнаб кетдилар.

АВСТРИЯДА ПАРЛАМЕНТ САЙЛОВЛАРИНИНГ ДАСТЛАБКИ НАТИЖАЛАРИ

ВЕНА, 14 май. (ТАСС). Жамъи 25 та сайлов округидан 16 сайлов округида (Венанинг бир қисмида, Юқори ва Қуйи Австрияда) Австрия парламентига бўлган сайловларнинг 13 май маҳаллий вақт билан соат 22 гача бўлган натижалари тўғрисида қуйидаги маълумотлар эълон қилинди:

Австрия халқ партияси 1.224.521 овоз, социалистик партия 1.108.875 овоз, «Австрия озодлик партияси» 134.281 овоз, Коммунистик партия ва сўл социалистлар 118.640 овоз олган.

Мазкур округларда Австрия халқ партияси 48 мандат, социалистик партия 39 мандат олган.

ВЕНА, 14 май. (ТАСС). жамъи 25 сайлов округидан 20 сайлов округида Австрия парламентида мандатлар қандай тақсимланганлиги тўғрисида 13 май маҳаллий вақт билан соат 23 дан 30 минуттача бўлган қуйидаги дастлабки маълумотлар эълон қилинди.

Австрия халқ партияси 72 мандат; социалистик партия 63 мандат; коммунистик партия ва сўл социалистлар 3 мандат; «Австрия озодлик партияси» (неофашист гуруҳлар) 2 мандат олган.

Чехословакияда жосуслар ташкилоти фош қилинди

ПРАГА, 12 май. (ТАСС). Чехословакия телеграф агентлигининг билдиришига қараганда, Чехословакия ички ишлар министрлигининг ходимлари Германия Демократик Республикасининг хавфсизлик органлари билан биргаликда ҳаракат қилиб, давлатга қарши жосуслик ташкилотини фош қилганлар. Американинг Ғарбий Берлиндаги разведка маркази ана шу жосуслик ташкилотига раҳбарлик қилган.

Ташкилот аъзолари ҳарбий аэродромлар тўғрисида, авиация саноати ҳақида ва мудофаа аҳамиятига эга бўлган бошқа корхоналар тўғрисида жосуслик руҳидаги маълумотларни тўплаб юрганлар.

Чехословакия ички ишлар министрлигининг ходимлари давлатга қарши қаратилган ана шу ташкилотнинг 10 аъзосини қамоққа олганлар.

«Юманите» газетаси таъқиб қилинмоқда

ПАРИЖ, 12 май. (ТАСС). Франс Пресс агентлиги хабар қилади: «Юманите» газетасининг кечаги сони конфискация қилинганидан кейин (газетанинг бу сонида Жазоирдаги аҳвол тўғрисида мақола босилган эди) ҳарбий прокурор миллий мудофаа министрининг талабига биноан тергов бошлади, чунки маъмурлар газетани «армиянинг ва миллатнинг руҳини туширишда» айбламоқдалар.

Жак Дюклонинг Миллат мажлисидаги саволи

ПАРИЖ, 13 май. (ТАСС). «Юманите-диманш» газетасининг хабар қилишича, Франция Коммунистик партиясининг парламентдаги группасининг раиси Жак Дюкло «Юманите» газетасининг 11 майдаги сонининг конфискация қилиниши сабаблари тўғрисида ҳукуматга савол берган. Саволда айтилишича, «Юманите» газетаси «Франция ва Жазоирнинг умумий манфаатларини назарда тутиб, Жазоир проблемасининг тинч йўл билан ҳал этилишини» ёқламоқда.

Англиянинг реактив бомбардировкачи самолёти ҳалок бўлди

ПАРИЖ, 12 май, (ТАСС). Франц Пресс агентлиги мухбирининг Лондондан билдиришига қараганда, кеча Саутуикда (Суссекс графлиги, Англия), Англиянинг тўрт моторли энг янги реактив бомбардировкачи самолёти «Вэлиант» ҳалок бўлган. Бомбардировкачи самолёт темир йўлга ағнаб тушган ва портлаб кетган. Бу йўлда поездлар қатнови тўхтаб қолган.

Экипажнинг уч аъзоси ҳалок бўлган. Бир учучи парашют билан ерга қўнган.

Малайяда забастовка

НЬЮ-ЙОРК. 12 май. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентлигининг билдиришича, Малайяда каучук плантацияларининг 320 минг ишчиси иш ташлаган. Иш ташловчилар иш ҳақининг гарантияланган минимуми белгилансин, деб талаб қилмоқдалар.

АШУЛА БАЙРАМИ

13 май куни «Спартак» стадионида Тошкент шаҳар Ашула байрами бўлиб ўтди. **Суратда:** Бирлашган хор «Ватан ҳақидаги қўшиқ»ни ижро этмоқда. **И. Глауберзон** ва **В. Сироткин** фотоси.

Тошкентда

13 майда Ўзбекистон пойтахти Тошкентда традицион Ашула байрами бўлиб ўтди. Унда район кўрикларида ғолиб чиққан энг яхши бадиий ҳаваскорлик коллективлари ўз санъатларини намойиш қилдилар.

«Спартак» стадионининг трибуналари томошабинлар билан тўла. Соат 19. Фанфарлар янграб, байрам очилганлигидан хабар берадилар. Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССР Давлат гимнлари ижро этилади. Бош дирижёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Фазлиддин Шамситдиновнинг ишораси билан бутун стадион бўйлаб, шунингдек кўчаларга ўрнатилган радио карнайлари бўйлаб Коммунистик партия ҳақидаги ёшлар қўшиғининг ёқимли куйи жаранглаб кетади. Бу қўшиқни 12 минг кишидан иборат терма хор ижро этди. Қисқа танаффусдан кейин ўзбек пахтакорлари ҳақидаги қўшиқ янграйди.

Бирин-кетин шаҳардаги Меҳнат резервлари, завод ва фабрикалар, Маданият саройлари, муассаса ва ўқув юртларининг коллективлари ва солистлари ўзлари тайёрлаб келган энг яхши қўшиқ, рақс ва куйларни ижро этадилар. Қўшиқчилар ўрнини раққослар, раққослар ўрнини музикантлар эгаллайдилар. Уч юз музикантни бирлаштирган ўзбек халқ чолғу асбобларининг йиғма оркестри катта муваффақият қозонди.

Кўпгина бадиий ҳаваскорлик коллективлари ўз репертуарларига партия, Ватан, совет кишиларининг бахтли ҳаёти, уларнинг тинчлик ва дўстлик учун курашлари ҳақидаги қўшиқларни киритганлар. Ўзбекистон, Россия Федерацияси, Украина, Молдавия, Грузия ва бошқа республикалардаги халқларнинг қўшиқ ва рақслари ижро этилади.

Байрам сўнгида гўзал ишланган «Дўстлик вальси» деган спорт- музикали композицияси намойиш қилинди.

Традицион Ашула байрами халқ бадиий ижодиёти гуркираб ўсаётганлигининг намойишига айланди, жуда кўп талантли қўшиқчилар, раққослар ва музикантлар борлигини кўрсатди. Энг яхши коллективлар ва айрим ижрочилар келгуси йили Москвада бўлиб ўтадиган ўзбек адабиёти ва санъати декадаси қатнашчилари составига киритиладилар. (ЎзТАГ).

Чирчиқда

Химиклар маданият ва истироҳат боғи байрамдагидек безанган. Турли алвонлар, транспорантлар ва шиорлар боққа байрам тусини берган. Боғда традицион Ашула байрами бошланади.

3000 кишилик бирлашган хор дирижер В. Я. Водотиевскийнинг раҳбарлигида Дунаевскийнинг «Ватан ҳақида қўшиқ» Туликовнинг «Биз тинчлик истаймиз» ва рус халқ қўшиғи «Как пойду я на быструю речку» ашулаларини ижро этди. Хор коллективи чирчиқлик композиторлардан В. Водотиевский ва Д. Павлов томонидан Ашула байрамига бағишлаб ёзилган Партия ва Ленин ҳақидаги янги қўшиқни яхши ижро этди.

Махсус саҳналарда уч соат давом этган концерт программаси кўрсатилади. Концертда 300 дан кўпроқ ҳаваскор қўшиқчилар, ўйинчилар, музикачилар ва декламаторлар қатнашди. Электрохимкомбинат хор коллективи композитор Туликовнинг «Гуллаб-яшна, ўлкамиз» ва рус халқ қўшиғи «Кукушечка» ашулаларини яхши ижро этиб, томошабинларнинг олқишига сазовор бўлди. Маданият уйи ҳаваскорлик тўгарагининг қатнашчиси Исмоилова «Ўзбек қизи овози» ва «Қозоқ вальси» қўшиқларини зўр маҳорат билан айтиб, катта муваффақият қозонди.

«Средазхиммаш», «Чирчиксельмаш», «Электрохимкомбинат», Маданият уйи ҳаваскорлик тўгаракларининг солистлари янги қўшиқларни айтиб бердилар. Байрам концерти 13-ҳунар мактаби ўқувчилари томонидан ижро этилган адабий-музикали композиция билан тугади.

Чирчиқда ўтган Ашула байрами халқ талантлари маҳоратининг ёрқин намойишига айланди.

Бўстондиқда

Бўстондиқ районининг ҳаваскорлари ўтган дам олиш кунида район марказига тўпландилар. Улар районда биринчи марта ўтказилаётган Ашула байрамига қатнашдилар. 500 га яқин ҳаваскордан иборат бирлашган хор коллективи Партия ва Ватан ҳақидаги Ашулаларни ижро этди. Рақс группалари 8 хил ўйин номерларини кўрсатди.

Киров номли ўрта мактабнинг ўқувчиси Онорбоева «Қозоқ вальси», Сталин номли мактаб ўқувчиси Куликова «Икки қалдирғоч», «Чирчиқ» колхозининг аъзолари ака-ука Ашурбоевлар «Истадим» ва «Қалдирғоч» қўшиқларини яхши ижро этиб, катта муваффақият қозондилар. «30 йиллик Қозоғистон» колхозининг аъзоси Мираҳмедова «Гул ўйин» ва «Жонон» рақсларини нафис ижро этди. Ашула байрамида район ҳаваскорлари 38 номердан иборат концерт программасини кўрсатди. Районда ўтган Ашула байрами халқ талантлари ижодий юксалишларининг ёрқин намойишига айланди.

Суратда: Сталин районининг рақс тўгараги коллективи ўзбек халқ рақсини ижро этмоқда. **И. Глауберзон** ва **В. Сироткин** фотоси.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

ФУТБОЛ

Тенг кучлар учрашуви

Кеча «Спартак» стадионида мамлакат биринчилиги учун «Б» класси бўйича навбатдаги футбол мусобақаси бўлиб ўтди. Бу сафар Тошкент «Пахтакор» командаси Ашхабод шаҳар «Колхозчи» командаси билан учрашди.

Ўйин Тошкентликларнинг ҳужуми билан бошланди. Улар ўйин давомида меҳмонлар дарбозасига тез-тез ҳужум қилиб турсалар ҳам, ўз рақибларининг қаршилигини узил-кесил енгиш ва ўйиннинг биринчи ярмида қарши томон дарбозасига бир тўп киритиб очилган ҳисобни ўйиннинг иккинчи ярмида оширишга муваффақ бўлаолмадилар.

Анча уюшқоқлик билан ўйнаган меҳмонларнинг ҳужумчилари «Пахтакор» командасининг дарбозосига вақт-вақти билан ҳужум қилиб турдилар. Ўйиннинг иккинчи ярмида қилинган ана шундай ҳужумлардан бирида улар ҳисобни бараварлаштириш имкониятига эга бўлдилар. Уларнинг ҳимоячилари эса ўз дарбозаларини дадил туриб ҳимоя қилаолдилар. Айниқса бирнеча хавфли тўпни усталик билан тутиб ололган меҳмонлар дарбозабонининг жуда яхши ўйнаганини алоҳида кўрсатиш керак.

Шундай қилиб, ҳар икки команда ҳам ғалабага эришаолмади ва ўйин 1:1 ҳисоби билан тамом бўлди.

ТЕАТРЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА (ёзги бино) — 15/V да **Холисхон**, 16/V да **Қутлуғ қон.**

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА— 15/V да **Трубадур**, 16/V да **Ромео ва Жульетта.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 16/V да **Сурмахон.**

ҚИШКИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

«ЁШ ГВАРДИЯ», «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун), «РОДИНА» (кундуз) — янги ҳинд бадиий фильми **Хизмат.**

«РОДИНА» (кечқурун), НАВОИЙ номли (кеч соат 8 гача), «ИСКРА» (кундуз) — янги Мексика бадиий фильми **Мария Канделария.**

НАВОИЙ номли — кундуз соат 1 гача ва кеч 9 дан **Аршин мололон.**

«ИСКРА» — кечқурун **Денгиз чорлайди.**

ЁЗГИ КИНОТЕАТРЛАРДА:

«ВАТАН», «ХИВА», «УДАРНИК» — **Хизмат.**

НАВОИЙ номли, «ИСКРА», Темир йўлчилар парки) — **Мария Канделария.**

1956 йил 16 май кундуз соат 2 яримда, В. И. Ленин номидаги Ўрта Осиё Давлат университетининг илмий совети мажлисида (К. Маркс кўчаси, 32-уй, 69-аудитория)

Л. Л. Ким

филология фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун:

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИ

Диссертация темаси:

«Маяковскийнинг Октябрьдан кейинги сатирасида лексика воситалари (сўз функциясини баҳолаш масаласига доир)».

Газета ва журналларга

1956 йилнинг 2-ярми учун

обуна қабул қилинади

ГАЗЕТАЛАР:

«Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока», «Ўзбекистони сурх», «Тошкент ҳақиқати», «Ташкентская правда», «Совет Ўзбекистони маданияти», «Ёш ленинчи», «Комсомолец Узбекистана», «Ленин учқуни».

ЖУРНАЛЛАР:

«Ўзбекистон коммунисти», «Агитатор блокноти», «Блокнот агитатора», «Социалистик Ўзбекистон», «Муштум» «Ўзбекистон хотин-қизлари», «Пионер», «Шарқ юлдузи», «Звезда Востока», «Фан ҳақида суҳбатлар», «Сиёсий ва илмий билимларни тарқатувчи Бутуниттифоқ ва Ўзбекистон жамиятларининг лекциялари».

Рангли фотоплакатлар серияси.

Обуна «Союзпечать» ва почта бўлимларида, ўқув юртлари, муассаса, фабрика-завод, МТС, колхоз ва совхозлардаги жамоат обуна вакиллари ҳамда почтальонлар томонидан қабул қилинади.

Индонезия ва Сурия касаба союз делегацияларининг Ўзбекистонда бўлиши

ВЦСПСнинг таклифига мувофиқ Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Индонезия ва Сурия касаба союз делегациялари Ўзбекистонда икки кун бўлдилар.

Меҳмонлар республика меҳнаткашларининг ҳаёти билан, Ўзбекистон касаба союз ташкилотларининг фаолияти билан қизиқдилар. Меҳмонлар Тошкент тўқимачилик комбинатида узоқ вақт бўлиб, бу ерда кўпгина ишлаб чиқариш участкаларини ва маданий-маиший муассасаларни кўздан кечирдилар, ишчилар билан суҳбат қилдилар. Делегация аъзолари ўз сўзларида совет тўқимачиларининг меҳнат шароитига юксак баҳо бердилар, комбинатнинг техника жиҳатидан қуролланишига қойил қолганликларини айтдилар. Индонезия ва Сурия касаба союзларининг вакилларини Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти С. Ю. Юнусов қабул қилди. У меҳмонларга республикада фаннинг ривожланиши тўғрисида гапириб берди. Делегация аъзолари Навоий номидаги Давлат халқ кутубхонасида бўлдилар, Ўрта Осиё ва Қозоғистон мусулмонлари Диния назоратига бордилар, Калинин районидаги Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Ғ. Абдуллаев бошлиқ Ворошилов номли колхозда бўлдилар. Меҳмонлар колхозда бўлган вақтларида жамоат хўжалигининг экономикаси ва ташкилий структураси билан муфассал танишдилар, колхоз аъзоларидан бир қанча кишининг уйини кўрдилар.

Тошкент тўқимачилар Маданият саройида касаба союз делегацияларининг аъзолари билан тўқимачилик комбинати ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари вакилларининг учрашув кечаси бўлди. Индонезия касаба союз делегациясининг бошлиғи Арнольд Барамула кечада нутқ сўзлаб, бундай деди:

— Биз Ўзбекистонни хурсандчилик билан келиб кўрдик ва шунга ишондикки, бутун Совет Иттифоқидаги сингари бу ерда ҳам халқ бахти-саодати учун, оддий меҳнаткашларнинг бахти учун ҳамма нарса қилинаётипти. Биз ҳамма жойда ўзимизни дўстларимиз орасида деб ҳис қилдик, совет кишиларининг чет мамлакатлар меҳнаткашлари вакилларига самимий муҳаббат билан қараётганликларини сездик. Бизнинг бир-бирларимиз билан ўзаро учрашиб туришимиз халқларимиз ўртасидаги дўстликни янада мустаҳкамлашга, ер юзидаги ҳамма софдил кишилар манфаатдор бўлган тинчлик ишига ёрдам беради.

Сուриянинг Хамс шаҳри нефтьчи ишчилар касаба союзининг раиси Эльсибаи Умар Мутталих йиғилганларга Сурия меҳнаткашларининг озодлик ва миллий мустақиллик учун олиб бораётган кураши тўғрисида сўзлаб берди ва халқаро ишчилар ҳаракатининг бирлигини мустаҳкамлаш зарурлигини уқтириб ўтди.

— Биз комил ишонч билан коммунизм қураётган совет кишилари билан бўлган учрашувларимизни ҳечқачон унутмаймиз, — деди ўз нутқида Эльсибаи Умар Мутталих, — Биз Совет Иттифоқи ва жумладан Ўзбекистон бўйлаб қилган сафаримиз вақтида кўрган ҳамма нарсаларимиз тўғрисида Сурия ишчиларига сўзлаб берамиз ва бу сўзларимиз янги ҳаёт учун, халқлар тинчлиги ва хавфсизлиги учун курашда уларга янги куч бағишлайди.

Ўзбекистон касаба союзлари Советининг президиуми меҳмонлар шарафига зиёфат берди. Зиёфат дўстона вазиятда ўтди.

14 майда Индонезия ва Сурия касаба союз делегациялари Тошкентдан Москвага жўнаб кетдилар. (ЎзТАГ).

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ. Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 36334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 132, Маданият бўлими — 132, Адабиёт ва санъат бўлими — 39040, Қишлоқ хўжалик бўлими — 135, Саноат ва транспорт бўлими — 132 Хатлар бўлими — 34048. Маҳаллий ахборот бўлими 135. Секретариат — 34048. Эълонлар бўлими — 38142.

Р. 03836 «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр № 1435.